

MALĀLÙSYO NA MĀMÙLO

PA BWĀNDÌLO

 Lilino, linga aligwēsa ali na malālùsyo galigōsa aga abēne bikulōnda ukutūla muno, fiki, itolo ukubindikisyā agene papapa pamwanya, unko u mwāna yumo atwale agene pamo kilikyosa iki ugwe kulonda. Pamo, lumo, linga uswe tukumālīsyā... Une—une ndinago kifuki ntāndàtu apa pa lyani limolyene, kangi polelo apa, polelo uswe tulinago mabili ukukilania kula.

² Lilino, uswe tuli...uswe tukulonda ukusyagania. Inongwa iyī uswe tukubomba iki ko kusyaganiaga iki kili pa minogono ga bandu, iki abene bikwinogona isya fiki. Muketile? Kangi ikyo kyo iki kikupela ikipanga ikinunu, ikyamaka. Ugwe kufimbilisīgwa ukuya nu—nu tubalilo, itolo ngati mūmō ugwe kufimbilisīgwa ukupēsa amakāndi panja, umwe mumenye, kangi kilikyōsa, ega fyōsa i—i findu ukusōkāpo pa njila ukuti ugwe ubagile ukwēnda kanunu. Polelo lilino iyo yo nongwa uswe tulinakyo ikilo kya malālùsyo kamokene m'kabalilo, ko kusyagania.

³ Lilino, linga galipo amalālùsyo galigōsa aga...Lilino, akabalilo aka une mu luko lumo nīgwile ikyēne lōsa, ukwiguka fiyo. Kangi une ndinkuti...Lilino, kwalisibile ukuya une nābagile ukuyoba, “Lilino, linga aligwesa...itolo kilikyosa ikingi ukufwana ni—ni Lisimbo; amula. Lālùsyā ilyene.” (Ndaga ugwe, nkundwe.) Kangi une ndinkuti, “Kilikyosa ikingi ukufwana ni Lisimbo; amula.” Muketile, kangi uswe twābagile ukwāmūla ikyēne. Lōli ikilo iki une nāyobile...

⁴ Umwe mumenye, polelo abene bikwisa ukusyungutila, abene bikuti, “Nkundwe Bill,” alindalusīsyē une ililālusyo, “ngimba ugwe kwinogona linga—linga—linga *Gwakuti-na-gwakuti* ābōmbile ikindu *kyakuti-na-kyakuti*, ngimba ikyo kyo Kikristi?”

⁵ Ena, ikyo kyo luko lumo lwa kugutila panja pa mundu yumo. Loli une ndinkuti, “Baleka abene baye nakyo ikyo ikilo iki.” Muketile, ikyo kyo kili kanunu mosa. Polelo uswe tubagile itolo ukusyagania linga kulipo ukugutila kulikosa ukubōmbīgwa.

⁶ O, une—une—une ngwipilikā kanunu ikilo iki. Nsēngile i līsu pamusi pōsa, popāpo une naloliloli ngwipilikā kanunu, panja mu lūmo ulupyāno.

⁷ Uswe tuli nu—nu lukomano lukwisa nakalinga lululu lilino, komma ukwiibwa. Ogasiti i lyamalongo-mabili-na-matatu, ku Stediyamu mu Chicago, mpala Seputembala i lyabuhano.

Tukugulila akabalilo akakulumba mwa Ntwa kula. Kangi ikyēne kifumusígwe kulikōsa lilino, kangi ifikalatasi ifikīndáne fipīmbíle ikyēne. Kangi uswe tukugūlila akabalilo akakulumba.

⁸ Lilino, une ndinago limo, mabili, matatu, mana, ntāndatu, une ngwinogona, pa lyani limolyene apa. Kangi ikyene gōsa mu luko lwa kufwana ni kindu kilakila, kunyuma mwa—mwa Buku gwa Bwāndilo.

⁹ Lilino, ikyākwānda yo Bwandilo 1:26, pamo 1:26 ukubuka 28, ko kūko u—u mündu na i . . . abēne bālālusìsyé iki ikyēne kikuyaga. Iki—iki ililālúsyo ili . . . Une ngusanusya, balālusìsyé ililālúsyo, nhobokela une. Kangi uswe tukulōnda ukubala lila tāsi. Kangi lilino, abēne balisimbile ilyēne mōsa apa. Linga umwe mukulōnda ukulikōngesya ilyēne kulakula ukugomokela, ikyēne kyo kanunu mōsa. Alinkuti, “Kyala āpelíle u mündu, gwakinyāmbálá kangi gwakikíkúlu alinkupela Umwēne abēne.” Muketile? Kangi polelo pa kyākukōnga umwene alinayo Bwandilo, pamo, umwēne pamo umwēne, yumo, ali nagwe Bwandilo 2:7, “Umwēne ābumbile u mündu ukufuma ku lufumbi lwa kīsu.” Ubo bo buyo ubungi. Une ngubabalaga agene gosa, polelo uswe tubagile ukubatwala agēne palikimo apa ukuti umwe mubagile ukuketa. Lilino ilyākwānda, ubuyo bwākwānda bwa iki bo, lilino bwāybobile:

1. “Kyala āpelíle u mündu, gwakinyāmbala na gwakikíkúlu. Āpelíle u mündu, gwakinyāmbálá na gwakikíkúlu.” Lilino ikyo kyo, une ngwinogona, i fundo yakwānda. **Lilino mwa Bwandilo 2:7, ilyene likuyoba, “Umwene ābumbile,”** (ikibīkīgw’ubusito) **“loli ikyakwanda Umwene āpelíle.”** Umwene ali nako polelo . . . umwene alinakyo kila kibīkīgw’ubusito. **“Kangi Umwene ābūmbíle”** (kibīkīgw’ubusito) **“u mündu ukufuma ku lufūmbi, kangi alinkutūyla mu mbulo syāke,”** na fyōsa bo ifyo. **Lilino, ngimba bo bukīndāne buliko, pamo po pōki bulipo ubulūngisanie mu Masimbo agapamwanya aga?**

¹⁰ Lilino, ili lyo . . . Lilino, linga umwe mukisimbile ikyēne pāsi, Bwandilo 1:26 ukubuka ku 28, kangi Bwandilo 2:7. Lilino, ikyene kyo kindu kipalamasye fiyo, kangi une—une lumo ngabagila . . . Une itolo ndi ni fundo yangu nimwene isya ikyene, polelo une ngukupágá ikyēne kwa ugwe injila iyi une ngwīpilika ukuti ikyēne kili. Kangi linga ugwe ukīndēne, ena, ikyo kyo itolo kinunu.

¹¹ Une ngulōnda ukuntufyapo Nkundwe Neville pa māmulu amanunu umwēne ikupa ku malālusyo ago pala. Lilino, agēne go manunu.

¹² Lilino, mu iki, Bwandilo 1:26, Kyala āpelíle u mündu mu kifwāni Kyāke Mwēne. Kangi linga ugwe kukētésya, uswe tukukyēgaga ikyēne ukuti ugwe ubagile ukubala ikyēne, kangi 26 . . . Linga ugwe kulonda ukubala palikimo na uswe,

uswe tukuhobokaga panongwa ya ugwe—panongwa ya ugwe ukubomba ikyene, mungētēsyège une mosa.

Kangi Kyala alinkuti, Unko uswe tutēndéke u mündu mu kifwāni kyītu, ukufuma mbufwāne bwītu: kangi unko abēne bayege nu bulagili pamwanya pa swi sya mu nyānja, . . . pamwanya pa tuyuni twa mmwanya, . . . pamwanya pa ng'ombe, . . . isya i kisu, kangi pamwanya pa kilikyōsa ikindu ikyakwāfula iki kikwāfūla pamwanya pa kīsu.

Popāpo Kyala āpelíle u mündu mu kifwāni kyāke mwēne, mu kifwāni kya Kyala alinkumpela umwēne umwēne; kinyāmbála kangi kikikúlu alinkupela umwēne abēne.

¹³ Lilino, ikyo kyo. . . Une mbilike ikyo kikuyobesanigwa utubalilo twīngi, kangi ukusyūngutila i kīsu, injobesanio ukwisapo pa ikyo. Lilino mwa Bwandilo 2:7, kētēsyā iki Umwene ābombie apa. Umma ndaga, apa Ikyene kili:

Kangi. . . Kyala ābumble u mündu ukufuma ku lufumbi lwa mfu, kangi alinkutuya mu mbulo syāke umūyi gwa būmi; kangi u mündu alinkuya mōyo ugwapūmi.

¹⁴ Lilino, lo luko luki ulwa bubumbigwe. . . ? U—u ndālūsi ikulonda ukulālūsyā:

Ngimba ko kulūngisania kuki Bwandilo 1:26 ali nako na Bwandilo 2:7? Kyala āpelíle abanyāmbála babili. **Kangi uyu āli nnyāmbála, kangi uyu. . . Ngimba ko kulūngisania kuki ikyo kilinako? Fiki. . . ? Ngimba ikyēne kikulūngisania bulebule mu Lisimbó?**

¹⁵ Ena, lilino, linga umwe mwisakukētēsyā kifuki lilino, mwa Bwandilo 1:26, unko uswe twēge ikiyabo kyākwānda tāsi. Kyala alinkuti, “Unko Uswe.” Lilino, “unko Uswe,” uswe yo i. . . “Unko Uswe tutēndéke mu kifwani Kyītu Kyēne.” Kyītu, ena, uswe tukusyagania Umwene ikuyoba ku Munduyumo, Umwene ayobaga ku Kindu ukingi. “Unko Uswe tutēndēke mündu mu kifwāni Kyītu Kyēne ukwēgelèla ubufwāne Bwītu, kangi unko abēne bayege nu bulagili pamwanya pa ng'ombe sya nkibānja.”

¹⁶ Linga umwe mukukētēsyā, mu kipeligwa, ikindu kyākwānda iki kyāpelīgwe, ena, bwāli bwēlu. Ugwe kwīsa nkyēni pāsi ukwisila mu kipeligwa, ikindu ikyābumalikísyo kyāpelīgwe kyāli fiki? U nnyambala. Kangi u nkikulu ātendekīgwe ukufuma ku nnyambala. Umma ndaga, ikyākwānda. . . I kindu ikyābumalikísyo iki kyāpelīgwe, ikya kipeligwa kya Kyala, kyo bündu.

¹⁷ Lōli akabalilo kāko Kyala āpelíle u mündu Gwāke uwākwānda, linga umwe mwākētesísye, Umwēne ālintendiké umwēne mu bufwāne bwa Mwēne, umwēne ātendekīgwe mu

kifwāni kya Kyala. Kangi ngimba Kyala yo fiki? Lilino, linga uswe tubagile ukusyāgánia iki Kyala ali, uswe tubagile ukulyága lo luko luki lwa nnyāmbála Umwēne ātēndíke.

¹⁸ Lilino mwa Mwikemo Yohani, untu gwa 4, kangi une ngwisaku... umwe bala iki, Yeso ikuyoba ku nkikulu mu... linga ugwe kulonda ukusanuka ku kyene. Une... kisita kuya na kabalilo kīngi, une itolo ngāsīmbile agēne pāsi mma, itolo mbagile ukwēga ilyēne ukwisila mu kukumbuka. Kangi ugwe kukētésya agene lilino, linga une mbagile ukulyaga ilyene mbibimbibi itolo. Lilino unko uswe twānde kifuki untu gwa 4, kangi ilinandi lya 14:

Kangi *aliguēsa* ikunwa *ifya mīsi* aga *gāgo* *Une nisakupa* kwa *umwēne atisamo siku ukūmīlwa kāngi*; ...kangi ikuyaga fisiba *fya mīsi* *gikunyibukila mmwanya mu būmi ubusitakumalika*.

U nkīkūlu alinkuyoba kwa umwēne, Nkulumba, mbapo une amīsi aga, ukuti une... ndingīsāga mma kuno ukunega.

Yeso alinkuti... Būka, kangi nkōlēla undume gwāko,...

Unkikulu alinkwamula...

¹⁹ Une ngusubila uswe tukufimbilisigwa ukuya panandi pamwanya pa ikyo lilino, ukusyāganía, ukusyaganía iki—iki une ngulōnda umwe ukukéta apa. Lumo mma, lumo une mbagile ukulyága ilyene nkyēni pāsi apa, kangi iki une ngulōnda ukukēta. Mukuyoba fiki? ilya 23 kangi ilinandi lya 24. Umma ndaga.

Umwe mukwīpūta... (ikyo kyo ikyēne)... Umwe mukwīpūta kangi umwe mutikumanya fyo fiki: uswe tumenye iki uswe tukwīpūta: kabuno ubupoki buli bwa ba Yuda. (kangi uko ko kutalusya, muketile)

Lōli isala yikwisa, ... Lōli isala yikwisa, kangi lilino yili, ukuti abīpūti ababwānalōli (Yuda pamo Gwapānja) bisakwipūta Tāta mwa u mbepo kangi mu bwānalōli: namanga Tāta ikulōndesa ba lūlo ukummwīpūta umwēne.

²⁰ Lilino, ilinandi ilikōnge lyo kūko une ngulōnda:

Kyala yo Mbepo: kangi abene aba bikwiputa umwene bikummwiputa umwene mwa mbepo kangi mu bwānalōli.

²¹ Lilino, linga Kyala āpelile u mündu mu kifwāni Kyāke Mwēne kangi mu bufwāne Bwāke Mwēne, lo luko luki ulwa nnyāmbála Umwēne āpelile? U mbepo nnyambala. Lilino, linga ugwe kukētésya, ukufuma pāpo Umwēne āpelile ikipeligwa kyōsa, kangi alinkupela u mbepo nnyāmbala, ukubala kifuki kwa iki lilino (ku yūyo uyu ālālusísyo) isakukyāga

iki, ukuti Kyāla āpèle ubulagili bwa ng'ombe kangi i swi kangi kilikyōsa ku mündu. Lōli, mu bupelīgwe Kwāke pala, Umwēne ātēndike unnyāmbálá mu kifwani Kyāke Mwēne ukundongosya i ng'ombe, ukukōngòsyá ifinyamana fyo nkibānja, itolo ngati u Mbepo Mwīkémō ikulōngòsyá u mwītiki umwīsyúgu. Muketile?

²² Umwene aali, mmasyu agangi, Adamu, unnyambala gwakwanda mu fipeligwa fya pásipo ifya Kyala. Ikipeligwa kyākwānda kyāli Kyala Mwēne; polelo ukufuma mwa Kyala ālisile u Logos, uyu yo āli Mwanundumiana gwa Kyala; polelo ukufuma ku Logos, iki kyo Lisyu (“Ku bwandilo lyalipo i Lisyu, kangi i Lisyu lyāli na Kyala, kangi i Lisyu āli Kyala. Kangi i Lisyu lyapeliigwe ukuya mbili kangi nukwitugasya pakati pitu.”), ukufuma ku Logos alinkusōka panja u—u nnyāmbálá.

²³ O, une ndinakyo ikipīcha ikimogi mu linogono lyāngu lilino, linga ugwe ubagile ukwēga ubwendo ubunini na une. Une ngusubila une njobilepo pa kyēne pabutasi, loli ukwēga iki ku buyo kūko ugwe kwisa naloliloli ukukibona ikyene. Lilino, unko uswe twege akabulendo panandi nukugomokela pa kabailo kanini. Lilino, komma ukwīgonònà isya kapyélo ukwēne kuli, unko uswe tufikisyé amīnogonèlo gītu pa iki uswe twisakuyobelapo nu kwīnogònà lilino.

²⁴ Unko uswe tugomokele ku fyinja maelifu-elifu mia yumo bo kukāli ukuyako siku i ndondwa, mwesi, pamo kalikosa nkisu. Lilino, kālipo akabalilo kāko kakālipo nakamo apa, ukwēne kwāli itolo kwasyépwà na Syépwà. Kangi bōsa ba bwīla na Syépwà bwāli Kyala, Umwēne āli kula mbwandilo.

²⁵ Lilino, unko uswe tubūke pānja apa pa lwēnge lwa lupaso nukukēta ukukilania nukukēta ifīndu ifi fikuboneka.

²⁶ Lilino, “Nayumo umundu ambwene u Tāta pa kabailo kalikōsa.” Nayumo u mündu abagile ukumbona Kyala mu bubūmbe bwa mbili, panongwa yakuti Kyala akaya mu bubūmbe bwa mbili, Kyala yo Mbepo. Muketile? Umma ndaga. “Nayumo u mündu akētile u Tāta, lōli yu ntiga umpāpīgwe gwa Tāta yo amfumwīsyé Umwēne,” gwa 1... Yohani, muketile.

²⁷ Lilino, lōli ketesya lilino, kikayapo nakimo, yilipo itolo i fwāsi. Bukayapo u bwelu, kukayako i ngisi, kikayako nakimo, ikyene kyo itolo kikuboneka nakimo. Lōli nkati mula mulimo ikukūlumba i Kīndu ikikīndakipeligwa, Yehova Kyala, Yüyo ākupilile i fwāsi yōsa iya buyo bōsa ku tubalilo tōsa. Umwēne āli ukufuma ku kusitakumalika ukufuma kwa kusitakumalika, Umwēne yo bwāndilo bwa kipeligwa. Uyo yo Kyala. Kabagila ukukēta nakamo, kabagila ukupilikà nakamo, komma ubwendelo bwa atomu mu mbepo, komma nakamo, komma ni mbepo mma, umma nakimo, loli pōpe Kyala āli kula. Yula āli Kyala. (Lilino unko uswe tukētésye ku maminiti manandi, kangi ukufuma pa kabailo...) Nayumo u mündu akētile Ikyo, lilino, Uyo yo Tāta. Uyo yo Kyala, u Tāta.

²⁸ Lilino ketesy. Polelo bo kakīndilepo akabalilo une ngwanda ukuketa u Lumuli ulunini lukwanda ukubūmba, bo sahani innini pamo ikindukimo, ugwe ubagile itolo ukuketa ikyene ukwisila mmaso gamwambepo.

²⁹ Lōli keta lilino, akabalilo kako uswe tukuketesya, ikipanga kyosa lilino. Uswe twimile pa lupaso ulukulumba ulunywamu, tukuketesya iki Kyala ikubomba. Kangi uswe tukubükāga kulakula pāsi ku lilälúsyo ili apa kangi umwe mwisakukēta mūmo Umwēne ikutwāla ikyēne nkati.

³⁰ Lilino, nayumo ālimbwememo Kyala. Kangi lilino, ikindu ikikōnge uswe tulinkwanda ukuketa, ukwisila mmaso ga kukētēla mukikindekipeligwa, uswe tukukēta akanini akēlu aka Lumuli kikubūmba panja pala. Ngimba kyo fiki kila? Yula ākoleligwāga, ukwisila mu bafunda i Bāngéli, “Logos,” pamo “umpakigwe,” pamo “u bupakigwe,” pamo i...mūmo une nāyāga pakuyoba, i—i kiyabo kya Kyala kilinkwānda ukwiyēnga mu kindukimo ukuti abāndu ba bündu babagile ukuya nu luko lwa mīnogono iki Ikyēne kyāli. Lwāli u lunnnini, lwāpāsi... u Bwēlu ubunini, bukwēndelēla. Umwēne...Lila lyāli Lisyu lyā Kyala.

³¹ Lilino, Kyala ālipele Mwene ubupapigwe ku Mwanundumiana uyu āli bo kukāli nukuya i atomu yimo mu... pamo i mbepo ukupela i atomu. Yula āli...Muketile, Yeso alinkuti, “Nyimikaga Une, Tāta, nu lwīmiko ulu Uswe twāli nalo bo lukāli u lwālo lwa kīsu.” Muketile, kubutali kunyuma nkati mula.

³² Lilino, mwa Mwikemo Yohani 1, Umwene aatile, “Kubwandilo bwaali Lisyu.” Kangi ikyākwanda...“Kangi i Lisyu aali Kyala. Kangi i Lisyu lyapeliigwe ukuya mbili kangi nukwitugasya pakati pa uswe.” Kyala ikwisetula Mwene, pāsi ku mundu gwa bündu. Lilino kētésya mumo Umwene ābombile ikyene.

³³ Lilino, kunyuma kula, polelo, akabalilo kāko ubwelu ubunini ubu bukwisa. Lilino, uswe tukabagìla ukukēta nakimo mpaka na líno, lōli itolo ukwīsila mu fisige fya itolo kikindakipeligwa uswe tukukēta i ndelema ya lumuli yīmìle pala. Lilino, uyo yo Mwanundumiana gwa Kyala, u Logos. Lilino, une mbagile ukumbona Umwene ikukina ukusyungutila bo u mwāna unnini, pankyen i pa kifigo kya Tāta, na Syēpwa gwēsa. Muketile? Kangi, lilino, polelo mu kayilo kakwīnogonela Kāke Umwēne alinkwānda ukwīnogona isya findu ifi fikuyága, kangi une mbagile ukumpilika Umwene ikuyoba, “Unko kuyeko ubwelu.”

³⁴ Kangi akabalilo kāko Umwēne ābōmbíle, i atomu yāpufukāga kangi i lisuba likwīsa mu kuyapo. Akēne kalinkusyungutila kuli mamia ga maelifu-elifu ga fyīnja, ukubūmba ifinyeke, kangi nukōkya, nu kubūmba ngati ikyēne

kiyīlile umwīsyūgu; kikāli kikwāka, kikāli kikumenyānia ama atomu. Linga i kipufulo kwa atomu kyābagilemo siku ukwābuligwa, unyololo gwa atomiki āngali gukwēga... ikīsu iki āngāli kikuya ngati lisuba, ukukilania, itolo kikupufuka nukupūta. Linga ugwe gwābagile ukwīma ukukilania pa kīsu ikīngi nu kukēta ukufuma kula ku iki, ikyēne āngāli kikuboneka ngati i lisuba ilīngi, kūko ama atomu gōkyaga i kīsu iki, linga u nyōlōlo gwābagilemo siku ukwābuligwa ukuya mwābuke kangi ikyēne itolo kikwānda ukusyūmbutuka, ukusyūngutila bo lula. Maelifu-elifu na maelifu-elifu ga mamaailosi gikufika indapi inywāmu isi isya ma biliyoni ga Fahrenheit, ga—ga—ga bupyāno ubu bukusōka ukufuma ku lisuba lila.

³⁵ Lilino, kētésya iki lilino. Kimogi! Lilino, Umwēne ātēndíke ilisuba. Kangi polelo, ikīndu kyakwānda umwe mumenye, ikinyeke ikinywāmu kilinkugwa ukufuma ku kyēne, kyāli kisito ukufwāna... itolo kifuki ngati i kīsu iki, kilinkubūka, "Spyuu!" Polelo uyu Logos apa lilino, u Mwanundumiana gwa Kyala, ikukētésya ikyēne, Umwēne ikukeleka ikyēne ukugwa kuli ifyīnja maelifu-elifu mia yumo kangi Umwēne ikukīmika ikyēne. Polelo ikīngi kimo kikubebeluka ukusōkako, kangi Umwēne ukukelaka ikyēne (kilinkubebeluka ukusōkako) ukugwa kuli maelifu-elifu ga fyīnja, polelo Umwēne ikukyīmika ikyēne. Lilino, uswe twīmile, ukukikētésya ikyēne kikwīsa mu kuyapo.

³⁶ Lilino, Umwēne alinakyo ikindukimo mu linogono Lyāke, kangi ngimba Umwēne ikubōmba fiki? Umwēne ikusīmba i Bāngéli Lyāke lyākwānda. I Bāngéli lyākwānda u nnyāmbálā uyu ākētilemo siku lyāli ndondwa, i zodiyaki. Kangi ikyene kyo kipelelesye... itolo... Ikyene kyalīngilēne ni Bangeli ili apa. Ikyene kikwanda itolo, ikyakwanda kya zodiyaki yo mfunde. Ngimba ikyo kitalusye? I kyābumalikisyō bwa zodiyaki kyo fiki? Leo, i ngalamu. Uko ko Kwisa kwakwanda kwa Yeso, Umwene aalisile ukwisila mu mfunde; u gwa kibili, Umwene ikwisa ukuya Ngalamu ya kikolo kya Yuda. Muketile? Akisīngwile ikyēne mōsa pānja, ingulilo ya kansa, kangi kilikyōsa ukusuluka ukukīndamo. Lilino, Umwēne alinkubīka kila kyōsa mmwanya nu kukibīka ikyēne pānja. Bosa aba metiyor, ifipatu fya kīsu, pamo ilisuba, fitūlike panja apa.

³⁷ Lilino, akabalilo kāko sayansi yikubūka ku kulōndelōnda gila i misopigwe gila gikūgwa, kila kitikuntobesya Kyala, ikyo itolo kikusisimikisyā ikyene kwa une. Muketile, ikyo itolo kikupela ikyene ukuya kyabwanaloli. Lilino, lilino kētésya, fyōsa ifisopīgwe ifi fītūlike panja pala kubutali ukufuma ku lisuba ilipyāno, kangi fikubūka panja ukukīnda mu mbepo, ena, abēne bafibūngènie. Kangi ikindu kyākwānda umwe mumenye, ikyēne kilinkwānda itolo amatalala ga matalala.

³⁸ Lilino, kila kyāli iki ikīsu kikwīka ku kuyako, itolo ikinywāmu ikipatu kyaiyolo ikyā kikalasila kikubebeluka

ukusōkàko panja ukukilania. Pāsi kūsi kwa ikyēne lilino kyo nakimo lōli ikyakusyūmbutuka, ubutēka bwamoto, lōsa, i ndéko-sya-moto sikhīsa kulikōsa, ikyalutēko. Kangi sayansi ikwiyobela ukuti—ukuti ikisu iki, ukikalasila pamwanya pa ikyene, kūko uswe tukwītūgàla, kyo itolo kifuki ngati kyakupātula pa apulo. Kangi bosa aba...Lilino, galipo mamailosi elifu malongo-mabili-na-mahano ukusyungutila, ikyēne kyo lumo mamailosi elifu lwēle (ikyo kibagile ukuya kifuki mamailosi elifu lwēle) mbupapate. Kangi inogona itolo, isya nkati mula, ikyene kyo kipyē kya butēke bwa kisu.

³⁹ Kangi fibili mwa fitatu fya kīsu, kinunupo ukukinda fibili-fya-fitatu ba ikyēne, go mmīsi; kangi kimo-mwa-fitatu fya ikyēne kili mu kīsu, kifuki kimo-mwa-fitatu. Kangi aka akanini aka, akakalasila aka uswe tulimo nu bumi, ikyēne kyo kīswíle ni fipufulilo ifibībi, imbepo, amafuta, kilikyosa. Ngimba uko kutalusya? Kangi fibili-mwa-fitatu fya ikyēne, ikinywāmupo ukukinfa fibili-mwa-fitatu fya ikyēne, mīsi. Ngimba i ubōngànìe bwa mīsi fyo fiki? Ifiyabo fibili fya haidrojini kangi ikiyabo kimokyēne kya okusijini, fipufulilo.

⁴⁰ Galipo amagesi agakufwāne nkyūmba kilikyōsa ukupāgulània ubupyāno ukufuma ku butalalifu, kangi ikyēne kisakupela amagesi gakufwana ukupufula i kyūmba. Ugwe ubagile ukubīka ama atomu agakufwāna mu mpila gwa gōfu ukupufulania New York ukusōkàpo pa kisyō kya kīsu. Kangi polelo u nnyambala, itūgésye pa ndeko ya gehena, ikwikoma mwene mu kipāmbaga nukupīka i Lisyu lya Kyala, nukuyoba, “Bukayapo ubuyo bwa luko ulu ukuya gehena.” (Une ndinakyo ikyo pāsi apa panini, kangi uswe tukuyaga pakufika pa ikyo, muketile.) Ugwe gwitūgésye pa ndeko innywamu iya ikyēne ilisiku lililyōsa. Kangi akabalilo kako ugwe uli apa ugwe gwitugesye itolo pa kyene, kangi u gehena ali itolo pāsi pa ugwe.

⁴¹ Kangi lilino, kētésya, lōli lilino akabalilo kāko iki kyālyāgigwe tāsi, akabalilo kāko Yeso...Lilino kētésya i ndelema-ya-bwelu innini ukukilania. Lilino une mbagile ukukibona Ikyene kikusōka panja ku kīsu iki nukufyūkila pa mwanya pa ikyene nukwānda ukukyendesya ikyēne ukukilania apa kifuki ku lisuba. Ikyēne kyo nakimo lōli umpila unnywāmu gwa matalala. Kangi akabalilo kāko ikyēne kilinkwānda ukwēngelùka, polelo imibwe gwa matalala imikulumba iminywāmu gilinkwānda ukutumula ukukinda mōsa mu fisu fyakululu nukusuluka pāsi. Kangi akabalilo kako ikyene kyabombile, ikyene kilinkutumula panja Kansas na Texas na mabuyo gosa gala kula, nukukīndilīla mu Likūnda lya Mexico. Kangi ikindu kyākwānda umwe mumenye, ikindu kyōsa kyākupililígwe na mīsi.

⁴² Polelo, lilino uswe tukufika mu Bwandilo 1, uswe tukufika ku i Bangeli lilino, kangi ukufuma ku ikifwani kyitu ku

i Bangeli. Bwandilo 1, “Ikisu kyáli kisita bubumbe, kangi ngelebuno; kangi a misi gali pa kisyo kya busoloke.” Ngimba ikyo kitalusye? “Kangi u Mbepo gwa Kyala alinkwénda pa mīsi.” Lilino, Umwéne āpágwile a mīsi, alinkutwála mmwanya utwāmba ni fīsu na fyōsa bo ifyo; ukukyūmīka ikyéne. Fimela na filifyōsa, Umwéne ātēndíke ikyéne. Kangi Umwéne ātēndíke u mwēsi. Kangi alinkubīka imipaka gyāke, igya nyānja, ukuti iyéne yikābagile ukukilania.

⁴³ Umwéne alinkwéga ifindu fyōsa fila palikimo, fipeligwe...?...Alinkupela fyōsa ifindu ifīngi, bōsa ubūmi bwa finyamana, i njuni, i njuki, aba salila, kangi kilikyosa ikyene kyāli, ukubīka fyōsa fya ikyene apa pa kisu. Kangi polelo Umwene alinkulalusya ililaalusyo ili lilino. “Unko Uswe” (Ywani? Tata nu Mwanundumiana) “ukumpela u nnyambala mu kifwani Kyitu Kyéne.”

⁴⁴ Lilino, linga u nnyambala ātendekígwe i kindukimo bo u Lumuli ulunini lúla pala, pamo ikindukimo bo ikyo, Ikyene kikābagile ukukētīgwa (iki kyo Kindu kyamwambepo). Umwéne abonekile pamo ikwibálula Mwene ukuya panini ukongelelapo, ukupela ubutatu bwa Mwene ukwisila mwa Tāta, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo. Kangi apa ālipo Kyala, ikwibálula Mwene lilino, pási mu “unko Uswe tutēndéke u mundu,” uyu āli mwanundumiana Gwāke, kimela ukufuma ku Mwēne, “nnyāmbála mu kifwani Kyitu Mwēne,” umwéne āli kīndu ikikīndakipeligwa. “Kāngi unko umwéne ayege nu bulagili pamwanya pa ng’ombe sya nkibānja, na fyōsa bo ifyo.”

⁴⁵ Lilino, unnyambala alōngolile unnyambala...alongolile i—i ng’ombe na filifyosa, itolo bo mūmo Mbepo Mwīkēmo ikulōngosya u gwānaloliloli, uwabwanaloli umwītiki umwīsyūgu. A Masyu ga Kyala panja pala... A masyu ga mundu, ndigi, gabagile ukuyoba nukuyoba... bilikila i ng’ombe mu njila *iyi*, bilikila i ng’ōsi ukukilania mu ndeka *iyi*, bilikila iswi ku mīsi *aga*. Muketile, umwéne āli nu bulagili, kilikyōsa kyāmpilikilaga umwéne.

⁴⁶ Lilino, lōli polelo pakālipo u mūndu uwakulima umfu, Bwāndilo 2, nayumo u mūndu ukulima umfu. “Kangi polelo Kyala ālinkubūmba u mūndu” (Bwandilo 2:7) “ukufuma ku lufumbi lwa kīsu.” Lilino Umwéne ākōngesísy...Umwéne ābumbile u mūndu ukufuma ku lufumbi lwa kīsu, nukubīka u Mbepo nkindekipeligwa uyu... .

⁴⁷ Lilino, umwéne ālambaléle pala. Une mbagile ukuya ni fifwāni fingi fya ikyéne. Une mbagile ukumbona Adam imile... Unko uswe twēge injila *iyi*, ukumbona umwene imile ngati mpiki. Kyala ālīntēndíke umwéne. Umwéne āli mfwe mūmo umwéne ābagile ukuya; inyobe syāke, ngati misisi, silūkisígwe mu mfu. Kangi Kyala alinkuti, “Unko kuyeko kula,” pamo atūyile umūyi gwa būmi mwa umwéne, kangi umwéne

alinkunyēla, alinkwīsa ku mwēne. Umwēne āli u... Linkutūya u mūyi gwa būmi mwa umwēne, umwēne alinkuya moyo gwabūmi. Lilino, kangi umwene alinkwanda ukwenda nkyeni, ukukindilila.

⁴⁸ Kangi polelo Kyala ālyegíle ukufuma ku lubafu lwake akayabo ka mwene, ulubambo, nukupéla u nkikulu. Lilino, ngimba ko kūgu Umwene alimmwagile u mbepo, nkikulu? Muketile? Akabalilo kako Umwene... Bwandilo 1:26, Umwene alinkuti, "Unko uswe tutēndéke u nnyambala mu Kifwani Kyitu, ukufuma mu Kyītu Kyēne—Kyēne ikifwāni, alinkubapela abēne (nnyāmbala) kinyāmbala kangi kikīkūlu." Umwēne ātēndike u mbepo unkafu kuli u nnyāmbàla; Umwēne ātēndike u ntōfu, unnini, umōnywa, ugwkakikūlu u mbepo kuli u nkīkūlu.

⁴⁹ Kangi akabalilo kako ugwe kukéta u nkikulu ikubombela bo nnyambala, umwene asokilepo pa buyo bwake, umwe muketile, ku bwandilo. Muketile? Umma ndaga. Umwene abagile... Une ngwinogona ikyene kyo kikosyasoni ukuti abakikulu batāgile ubwābo ubotofu, ubuyo ubwakikikulu. Ikyene kyo kikosyasoni. Une ngubabula umwe, ikyene kili. Ikyene kyo... Umwe mumenye, une nguyobaga iki. Lilino, une ndikuyoba isya umwe bakikulu apa. Lōli, ena, linga ikyene kikufulasya, ikyene itolo kikubomba. Lōli, kēta, unko une ngulālúsye ugwe ikindikimo. Ukwēne kwālisibiligwe ukuti abakikulu bāli bakikīkūlu fiyo mpaka u nnyāmbala abagile ābükaga kukuyoba ku bēne kangi abēne bābagile ukutenia. Huh! Ngimba ukutenia kyo fiki, mulimōsa? Une ngakibonamo ikyēne nkabalilo katali une ngabagila nukumanya iki ikyēne kyāli linga unkīkūlu atenyile. Abēne bakaya nabo lulilōsa lwa lwīyindiko lula kangi mma, fyosa ifi kula unnnunu ugwkakikūlu umbepo. Abēne bo itolo... Abēne babagíle... Abēne bisakufwāla imyēnda bo nnyāmbála, ukutumula inywili syābo ngati nnyāmbála, ukukwesa ngati nnyāmbála, ukunwa ngati nnyāmbala, ukutuka ngati nnyāmbala, ukusala ngati u nnyāmbala, ukubōmbi'imbombo ngati nnyāmbàla, fiyo, ukuya ntogamafu, unkafu. O, mwe! Ikyo kikubonesya kuko ugwe kufimbilisigwa ukubomba. Ikyo kyo katikati.

⁵⁰ Unkikulu yula unnini-ngati, ugwe utikumbona umwene fiyofiyo kangi mma, umwene yo mundu nkafu ukummwaga. Ngimba ikyo kikaya kitalusye? Ena, ubo bo bwanaloli. Popāpo u nkīkūlu atikulōndigwa ukwīma mmwanya nukubōmbela ngati nnyāmbàla, nnywāMu kangi nkafu, panongwa yaktu umwēne yo ntōfu. Kyala ātēndike umwēne injila yila. Une mbagíle ukusisimikisa ikyo ukwisila mu Masimbo. Ena, nkulumba. Úko ko katalusya. Kangi...

⁵¹ Lōli, ena, uswe tukusōkápo pa lilālúsyo ili, lōli une ndikulōnda ukwēga fingi fiyo ukufuma mu lilālúsyo ili. Loli, muketile, pala po apa Umwene ápelile u nnyambala Gwake gwakwanda, áli mu kifwani Kyake Mwene.

⁵² Kangi polelo, Kyala, bo kukāli nukuyako i ndondwa, āménye ukuti ikīsu iki kikuyaga. Kangi Umwene amenye ukuti une nguyaga William Branham ikulumbilila Inongwainunu ukufuma kukigemo kangi ugwe kuyaga *John Doe* itūgésye pala ukupilikisyu ku Kyēne, bo ikīsu kikāli kikandamo siku. Haleluya!

⁵³ Lilino, apo po pāpo abāndu utubalilo tumo, mu-mu bandagilo na ba kiCalvinisti, bikufika mōsa ukuya bafuluganikane. Muketile? Abene bikuyoba, “Nongwa ya fiki bamo basungulígwe ukuya batagigwe?” Kyala atikulonda ukuti yumo apyutigwege. Umwēne atikulōnda nayumo ukupyūtīgwa, lōli tāsi, ukuya Kyala, Umwēne ikumanya filipo fimo ifi fitisakwītikisyu Ilyēne. Muketile? Muketile, Umwene alinafyo... Umwene abagisenie ukumanya ubumalikisyo ukufuma ku bwāndīlo ukuti ayege Kyala. Bule Umwene?

⁵⁴ Popāpo Umwēne āménye Umwēne āyaga pakuya na bakīkūlu bamo, popāpo Umwēne itolo ātēndīke u mbepo gwābo palapala pala. Ili Bangeli liyobile Umwene ábombole, mu 1, Bwandilo 1:26, “Umwene alinkumpela umwene, nnyambala,” nkifwani, “ikinyambala ni kikīkūlu.” Ameni. Muketile? Mu kifwāni, Umwēne ātēndīke unkīkūlu nu nnyāmbála bo abēne bakāli bakabūmbigwémo siku ukufuma ku lufūmbi lwa kīsu.

⁵⁵ Kangi polelo Kyala alinkupela u nnyambala, komma mu kifwani Kyake Mwene. Umbili ugu gukaya nkifwani kya Kyala, umbili ugu guli nkifwani kya finyamana.

⁵⁶ Ngimba une mbagíle ukufula ikijāsi kyāngu? Ukwēne kikuya kupyāno pamwanya apa. Une ndi ni shati indepukano mfwéle, lōli umwe mutisakukētésya ikyo. Unkasi ālimbūlile une Jesse akālísile nukwēga kangi kubusukilo-imyenda, popāpo... Lōli, kēta, uswe tuli pa kimanyisyo apa lilino iki kikusanusa ifīngipo ukukīnda nu shati indepukano mu kigemo. Ngimba ikyene kikaya? Ikyene kikusanusa Bumi bwa Syepwa.

⁵⁷ Lilino, kētésya unnyāmbála. Kyala āménye ku bwāndīlo ukuti Umwēne ikuyaga na banyāmbala na bakīkūlu, kangi Umwēne āmènye ukuti u Mpoki abagile ukuya apa kangi Umwēne abagisenie ukutwala Yeso, kangi Umwēne āngāli ikukomeleligwa. Kangi Yeso ababulile abafundigwa, akabalilo kako Umwene ali apa pa kisu, ukuti Umwēne “ābaménye abēne bo lukāli nu lwālo lwa kīsu,” bo i kīsu kikāli ukwisamo siku mu kuyapo.

⁵⁸ Kangi Kyala alinkuti, yópe, pamo Pauli ikuyoba, mwa Galatiya, alinkuyoba ukuti, “Umwēne ātusayile uswe nukutubilikila uswe mwa Umwēne bo ikīsu kyākāli ukubūmbigwamo siku.” Inogona isya ikyo! Ukuti Kyala... Aligwesa abagile ukupilika ifi i Lisimbo likuyoba isya ikyo, fyusya ifiboko fyinu. Ilyēne likukīndilīla mulamula mu lilālúsyo. Fikaga na une mwa Galatiya, untu gwa 1. Keta kuno. Une

ndikusanusya mu Bagalatia, une ngusanusya Baefesi. Pilikisya kifuki lilino iki Kyala ãyobíle, Baefesi 1:

Pauli, untumigwa gwa Yeso Kristi nu bwīgāne bwa Kyala, ku bikemo aba bali ku Efesi, kangi ku basubilīgwa mwa Yeso Kristi.

Ipyana liyege kwa umwe, nu lutēngáno, ukufuma kwa Kyala u Tāta, kangi ukufuma kwa Ntwa Yeso Kristi.

Asayigwege u Kyala kangi Tata gwa Ntwa Yeso Kristi gwitu, uyu atu sayile uswe ni sayo syamwambepo syōsa mibuyo igya mmwanya mwa Kristi Yeso:

⁵⁹ Lilino, apa ikyene kili, kêtésya:

Ukufwana na mumo umwene atu salile uswe mwa umwēne bo ulwalo lwa kisu lukálígwa, . . . (whuu!)

⁶⁰ Ikyo kyo kinunu itolo. Bule ikyene? Ikyo kikaya kinunu fiyo, ikyo kyo naloliloli kinunu! Bo kukálíko u lwālo lwa kísu, Kyala āmenye Orman Neville kangi āménye ukuti umwēne isakulūmbilíla i Nongwainunu. Ngimba ikyo kikaya kinyafu? “Asalíle . . .” Fiki, umwēne yo mbakasya gwa Kipanga, kangi Kyala āmenye Umwene ayaga pakuya ni Kipanga kila. Kangi umwene alinkuti, Pauli ikuyoba ku kipanga kya Efesi, alinkuti, “Umwene atusalile uswe mwa Mwene.” Lilino, uswe twesa tuli benekaya ba Mbili gwa Kristi. Ngimba uko kutalusya? Kangi Kyala, bo i kísu kikálí kikabumbigwámó siku, ākusálíle ugwe kangi une mwa Umwene bo i kísu kikálí kikabumbigwámó siku. Whuu! Mwe! Ngimba ikyo kikaya kinunu?

⁶¹ Lilino, u nnyambala gwakwanda, lilino, Umwene āpelíle u nnyambala gwakwanda mu kifwani Kyake, kangi uswe tukugomokela ku kifwani kila, uko ko kutalusya, ku ikifwani kyitu ikyākwánda ikipeligwa.

⁶² Akabalilo kâko Kyala ālimbéle une, William Branham, une nâliko bo lukálí ulwâlo lwa kísu, Umwene ātêndíke ubündu bwângu, mbepo gwângu. Une ngâsyagenie isya kalikôsa mûmo une mmanyíle, lôli i . . . Une nâli kula. O, une—une ndikwitika umwe mukwega ikyene. Lôli lilino, itolo i miniti, Yeso ábabûlîle abafundigwa ukuti Umwene “âbaménye abène bo lukálí ulwâlo lwa kísu,” kangi Pauli ãyobíle apa ukuti “Umwene ātusalíle uswe mwa Umwene bo ikísu kikálí ukwânda.” Lilino, pala kyâli ikiyabo kimo kya une, Orman Neville, kangi abângi ba umwe mwësa apa, ikyo kyo mwa Kristi Yeso bo ikísu kikaandamo siku. Kangi apa ko kulingânia kwângu kya ikyo. Une ngwinogona ukuti abându umwîsyûgu aba bakoligwe nu Mbepo uyu, pamo u mbepo, i kiyabo kya bündu bwabândumi ubu, imbepo isi syâsyumbutukaga kula ukufuma kwa Kyala, isi sikâgwiremo siku mbwândilo nukukânikana nu busyöbi bwa möhësi ku Mwânya.

⁶³ Kangi fibili-mwa-fitatu ifya kīsu fili mbutulwanongwa, kangi ubwīngipo ukukīnda ikyo, iki babili-mwa-batatu ba bāndumi bākagīgwe pānja. Kangi imbepo sya misyētano sila sikhīsa mbāndu nu kwītugala mmibili gyābo. Muketile iki une ngusanusya? Igyēne gyo misyētano igi akabalilo kamo... igyēne akabalilo kamo gyāliko kangi igyēne gilinkwīsa nkati mbāndu nukubapa abēne akayīlo. Yeso ākagile mihano-namibili gya igyēne ukufuma mwa Maria Magadalena. Lwītūfyo, ukwitūfyo (bāndu banywāmu, umwe muketile), ububwāpufu, ifyakinyanyasi, ubuhuni, ifinyonywo, ukulwāna. Ifindu fyōsa ifi, muketile.

⁶⁴ Imbepo sila isi syapeligwe kunyuma kula akabalilo kako Kyala ályandile ukutendeka unnyambala ukufuma mula mu kifwani Kyake Mwene. Āpelile ifindu ifikindekipeligwa fila, imbepo sila.

⁶⁵ Kangi polelo Umwēne alinkumbíka u mūndu ndufumbi lwa kīsu, uyu yo āli nnyāmbála gwākwānda, Adam. Kangi u nnyambala yula ātendekīgwe ukufuma ku kifwani, u nnyambala ugwbāndu uyu apa, atendekīgwe ukufuma ku kifwani kya kinyamana. Imibili igi gitēndekīgwe mu kifwani kya finyamana.

⁶⁶ Uswe tuli ni kiboko itolo ngati u salila, kangi—kangi tuli nu luyayo ngati kīndīngō. Ega akana ka kīndikingo akanini, kafūle akēne pāsi, kwāba ikipapa ukufuma ku mwēne kangi bīka pala palubafu lwa akabonda akanini akalīndwana kangi kēta ubukīndāne. Ha! Nkundwe, ugwe naloliloli kufimbilisigwa ukuketa kifuki. Kyōsa ikipāmbaga, ububūmbīgwe, bo kifuki bumobwēne, injila iyi ikyene kitēndekīgwe kangi ububumbīgwe bwa ikyene, na filifyosa itolo katikati. Ikyēne kyo nkifwāni kya būmi bwa kinyamana panongwa yakuti umwēne ātēndekīgwe ikindukimo pa lubatikano lwa kinyamana, panongwa yakuti yila yāli mbombo yāke ukulōngosya ikinyamana.

⁶⁷ Kangi ugwe ega u Mbepo Mwīkēmo ukufuma mwa mūndu, umwēne yo ali pāsipo ukukīnda ikinyamana, umwēne mbībipo ukukīnda ikinyamana. Ikyo kyo kindu kikafu ukuyoba. Lōli ugwe ega u nnyāmbāla uyu akamelesigwa kāngi mu līnogōno lyāke, kisita Mbepo Mwīkēmo ukulōngolela amīnogōno gāke, kangi—kangi ifindu bo ifyo, umwēne abagile ukusopa u bōnda ukufuma mu ngōngi sya māma nukummōnanga umwēne panongwa ya kinyonywo kyakinyamana. Ikyo kyo katikati.

⁶⁸ Kangi u nkīkūlu uyu akaya kanunu. Ugwe ega u mama ngulube unkāngāle pamo imbwa ingāngāle, uswe tuyipēle iyēne u luko lōsa lwa ngamu panongwa... Lōli akayīlo kāke ko itolo twāna twāke, kangi ingulube kuli utwāna-ngulube twāke, lōli umbwāpufu unkīkūlu unsita-nongwa-nunu yo itolo bo... itolo gwakinyanyasi akabalilo kōsa. Uko ko kutalusya. Polelo kumbukilaga, ukuti umwe mwe... kisita Kristi, inyihō syinu sili... sibagile ukugwa pasi pa mbwa. Uko ko kutalusya.

⁶⁹ Imbwā atikufīmbilisígwa ukufwāla imyēnda ukwīkupilila mwēne, nakimo ikinyāmána ikingi. Umwēne āli nnyāmbála uyu āgwile, komma ubūmi bwa kinyamana. Lōli, ubūmi bwa kinyamana ukuya pāsi pa nnyāmbála (ubūmi bwa bündu), bwāli bwakwilāmbiķa ku kyēne panongwa yakuti umündu āli yo kalōngolèla gwāke kangi undongosi gwāke gwapamwanya. Kangi ikinyamana kilikyōsa ikyā nkibānja kikutīla u mündu.

⁷⁰ Yumo āndalusyāga une, utubalilo tumo, isya kufwima, “Ngimba ugwe kutila ikyene?” Fiki, ikinyamana kilikyōsa iki kyāpeligwēmo siku kikutīla u mündu, panongwa yakuti ikyo kibagile ukuya kyākufuma ku bwāndilo kunyuma kula. Muketile? Naloliloli sili. Ugwe kubopa kangi umwene ikukubopaga ukufuma pa ugwe, uko ko kutalusya, loli, imbwa pamō kalikosa ugwe kulonda. Umma ndaga.

⁷¹ Loli lilino, ketesyā lilino, unnyambala yula akabalilo kako umwene ikwisa pāsi apa...Lilino keta, apa...Ugwe kuyoba, “Lilino, bule isya ikyene lilino, Nkundwe Branham?”

⁷² Lilino, apa umwe mukummwaga Kyala mu itolo katikati, kangi pakati pa Oneness na Butátu ugwe kwisa kukyāga i kindu itolo katikati lululu lilino. Lilino kéta! Akabalilo kako Kyala āgwile, ikwibālula Mwene, ikwibālula Mwene pāsi mpaka Umwene ikusuluka ku nnyambala uyu. Lilino, u mündu ātulilw'inongwa nayimo mwa mbepo gwāke, lōli mu mbili gwāke, ukunyonywa, ikinyonywo. Polelo akabalilo kāko umwēne ātulilw'inongwa, umwēne ālipāgwile mwēne ukufuma ku Ntēndeki gwāke. Kangi polelo Kyala, u Logos, u Mpeli yulayula gwa umwēne, āsulwiķe pāsi kangi ātēndekigwe mu kifwani kya nnyāmbála. U mündu ātēndekigwe nkifwani kya Kyala, kangi polelo umwēne ātēndekigwe nkifwani kya kinyamana, kangi umwēne alinkugwa. Kangi Kyala alinkusulukila mu kifwani kya mundu, mu Nnyambala Kristi Yeso, ukukubilwa mu lubabo. Kyala akābagile ukukúbilwa ulubabo mwa Mbepo. Ngimba Umwene abagile bulebule ukukúbilwa ukubaba ukwamumbili mu Mbepo? Umwene akābagile ukubomba ikyene. Polelo Kyala ālisetwile Mwene kangi āpeligwe mu kifwani kya mundu, ukutabula u nnyambala uyu āsobile. Muketile?

⁷³ Kangi polelo Kyala aakubilwe mu nyōfu. Timoti Gwākwānda 3:16, “Kisita matāti,” ubo bo buyobelō, “kikulumba kyo kyākubutītu kya bunyakyāla. Kabuno Kyala abonike pabwelu mu mbili, akētīgwa na bāndumi, alūmbilīlgwēpo, ku Bāpānj...nu kwitikigwa, kangi ukwambililīgwa mmwanya ku kiboko ikitalusye ikyā Tāta.” Ngimba uko kutalusya? Kyala Mwēne āsulwiķe pāsi nukwitugasya mu mbili gwa mündu kangi ākubilwe ulupēfyo. “Kyala āli mwa Kristi, ukusayana ni kīsu ku Mwēne.” Muketile iki u lugano luli? U Lugano lwa Kyala!

⁷⁴ Lilino, lilino, une ngwinogona ukuti ikyo kibagíle ukwega ikyo, *nnyambala* nu *nkikulu*. Lilino, unkikulu yo... Unko une nkyēge iki mu bununu lilino, ukuti umwe mubagile ukukibona ikyene, muketile. Nkikulu yo gwakwilāmbika ku ndume gwāke. Kangi i Bāngéli lyāyobíle ukuti “U nnyāmbála abagile ukulagila pamwanya pa nkasi gwāke.” Lōli mūmo abēne balyāndulénie ikyo! Unkikúlu ikulagila pamwanya pa nnyāmbála, “Lilino, ugwe syālágá kukāya, Yohani! Ugwe utikubükága!” Kangi ikyo kikumasya isyene, “Ena, gwempala gwangu.” Muketile?

⁷⁵ Loli unko une ngubule ugwe ikindukimo, nkulumba. Ugwe kuyaga pakufimbulisigwa ukwāmulila unkasisgo, lōli unkasisgo atisamo siku ukuya pakufimbulisigwa ukukwāmulila ugwe. Ugwe gwe ntu gwa nkikúlu, kangi Kyala yo ntu gwa nnyāmbála. Polelo Umwene alinkuti, “Unko u nnyambala atumulege inywili syake panongwa ya Kristi. Kangi unko unkikulu ayege ni nywili syake, kabuno linga umwene ikutumula inywili umwene ikuywelula untu ndume gwake.” Muketile? Umwe muketile ifi une ngusanusya ukwisila mu iki i Lisimbo likuyoba?

⁷⁶ Une nāli na bumo ubupyāno pa ikyo, kula ilisiku limo mu Shreveport. Abene bayobaga isya bakikulu, kangi abakikulu bikufimbulisigwa ukufwala inywili indali. Kangi une ndinkuti, “Unkikulu uyu ātumwile inywili syake, unnyambala ali nu bwabuke kangi ubwābuke bwa i Bangeli ukunsōsyu umwene.” Uko ko kutalusya. Ikyo kyo iki i Bangeli likuyoba. Ikyo kyo katikati kutalusya. O, mwe! Abakikulu ba Mbepo Mwikemo bitugesye pala, itolo injila iyi abene bamanyisigwe, ikyo kyo kyosa. Muketile? Itolo, ikyo kitelemwike mbupepe.

⁷⁷ Umwene alinkuti, “Lilino, linga abene babagile ukutumula isyene, linga kalipo kamo katamisyé abene bafimbilisigwaga ukutumula inywili syabo,” alinkuti, “unko bēge u lūbo nu kumwulupuyu isyēne syōsa ukusōsyapo,” kangi ukutendeka inywili syake naloli simulikege, mpaka isyēne sikusōka ukufuma mu ntu gwāke. Uko ko kutalusya. Ikyo kyo iki i Lisimbo lyāyobíle. Ilyene likuyoba, “Linga umwene ikutumula inywili, umwene ikuywelula untu gwake. Kangi u nkükulu uyu gwakwiywēlula ali nu bwābuke bwa ndagilo ukuya asosigwepo nu ku sosigwa-mbwēgi.” Lōli, umwēne akabagila ukwēga kangi, lilino. Lōli umwēne-lōli umwēne abagile ukunsōsyu umwēne mbusōka-bwēgi. Uko ko kutalusya. Ilyo lyo Lisimbo. O nkundwe, iki uswe tukulondigwa syo kilo sya malālūsyo! Uko ko kutalusya. Uyo yo Bakorinti Bakwanda, untu gwa 14, linga umwe mukulōnda ukubala Ilyēne. Umma ndaga. Lilino, ikyo... Lilino, unkikulu uyu...

⁷⁸ Kyala—Kyala āpelíle u mündu, gwakinyāmbàla kangí ugwkikíkúlu. Umwe mukukēta iki Umwēne ābōmbíle? Umwēne ātēndíke u nnyāmbála. Umwēne ātēndíke...Lilino, ilyo lyo lilaalusyo lyākwānda, muketile, “Āpelíle Umwēne abēne,” na fyosa bo ifyo, Bwandilo 1:26. Bwandilo 2:7, “Umwēne

ãbabumbile abene ukufuma ku lufumbi lwa kisu kangi alinkutuyilamo mu mbulo syake."

Ngimba bo bukindane nki, pamo—pamo buli kugu ubulunganisyo ubu mu Lisimbo lyapamwanya? Ngimba bo bulunganisanio buki unyambala gwakwanda alinabo nu nyambala gwakibili?

⁷⁹ U nnyambala gwakwanda yo nnyambala gwakibili atendekigwe ukubonekela mu mbilikanilo sihano. Muketile? Lululu lilino ugwe ukabagila—ugwe ukabagila ukumpalamasya Kyala ni fiboko fyako bo ulo, ugwe ukabagila ukumbona Kyala ni fisige fyako. Umwene akakipele ikyene kwa ugwe ukubomba ikyo. Ugwe uli . . .

⁸⁰ Ngimba umwe mupilikemo siku u mwikemo ugawaiyolo ikufwa, akabalilo kako abene bikuyoba, "Alipo u mama, une ngammbonamo umwene pa fyinja"? Ngimba umwe mupilikemo siku ikyo akabalilo kako abandu . . . ? Muketile, iki ikyene kili, ifisige ifi fikusimilila kangi ifisige ifikindakipeligwa fikusegelela mula. Muketile? Kangi polelo utubalilo tumo linga uswe, linga Kyala ikutendeka luloo, uswe tukuketa imboniboni kuko ikisige ikipeligwa kikusimilila. Papapa pankyeni pa uswe, uswe tukuketa papapa ukatalula, kangi pala yilipo i mboniboni pankyeni pa uswe ukunangisya ifindu ifikindakipeligwa ifya Kyala. Muketile iki une ngusanusya?

⁸¹ Polelo lelo, keta, "Akabalilo kako ikitembe kyamfu iki apa . . ." Lilino, mwe bambo ba umwe bakikulu nu nnyambala apa mukukangala. Keta, "Akabalilo kako ikyamfu . . ." Une ngwinogona isya tata ugawaiyolo pala, ifyinja malongo-mahano-na-mana-na-fibili mbukusi. "Akabalilo kako ikitembe ikyamfu iki kyengelwike, alipo pala mundu gwamwambepo, u mbili ugwmwambepo gukugulila uswe ugu gukabagila ukupyutigwa." Une nisakwaganana na ugwe kula. Une nisakwenda ukukilania . . .

⁸² Une ngabagila ukumpalamasya u Nkundwe Neville nkati mu—mmwanya mula, panongwa yakuti Yohani ababwene abene kangi abene bali imyoyo pasi pa kigemo, bikukuuta, "Kabalilo katali bule, Ntwa, kabalilo katali bule?" Umwe mumenye nongwa ya fiki, uswe twakindilemo mu Busetuli. Kangi mumo fikuti nkati mula abene banyonywaga ukugomokela nukuya bafwikigwe ni mibili igyakufwa. Abene bakutaga, "Kabalilo katali bule, Ntwa?"

⁸³ Lilino, abene bãmanyene yumo nu nnine, loli abene bakabagile ukuyoba nukuponia amaboko, pamo, une ngwinogonela abene bãbagile ukuyoba, loli abene bakabagile ukuponania amaboko na fyosa bo ifyo. Apa po kilipo ikifwani ukusisimikisa ikyene. Akabalilo kako undosi gwa Endori alinkolile u mbepo gwa Samueli, kangi Sauli alinkunketa umwene kangi umwene alimmwagenie umwene ukuya Samueli.

Kangi Samueli alinkumwāgānia Sauli kangi alinkuti, “Nongwa ya fiki ugwe gwālīngōlelāga une ukufuma ku butusyo bwāngu, ukuketa ukuti ugwe gwisile ukuya ndugu gwa Kyala kangi Kyala asōkiléko kwa ugwe?” Ngimba uko kutalusya? Kangi pala ālīmīle Samueli uwaiyolo nu nselekesye gwa nsololi gwāke, kangi umwene alinkunkéta umwene. Umwene āli mu sūti.

⁸⁴ U ndosi ālimbwéne umwēne nu ukugwa pa mfu, alinkuti, “Une ngukēta abakyāla bikufyūsyā mmwanya pa kīsu.”

Umwene alinkuti, “Ngimba fiki ugwe ufulugenie une?”

Kangi umwene alinkuti, “Ena, une ngulonda ukumanya mūmo ubwīte bukubukilaga.”

⁸⁵ Alinkuti, “Kilabo ugwe kwisakufwa mbwīte,” kangi a bānabalumiana bake bāyāga, “kangi pa kabalilo aka kilabo nkilo ugwe kuyaga na une.” Muketile? Lilino, umwene āli mabyebye, kangi umwene ābonekaga itolo mūmo umwene ābomobile akabalilo kako umwene āli apa pa kisu, ku ndosi yula uyu imaga, ikunkéta umwene, na Sauli.

⁸⁶ Lilino, kētésya. Utubalilo twingi... Bule u Tāta pamo Māma akabalilo kāko abēne bāfwāga kangi bababwēne abaganīgwa bābo bimile pala? Abēne babāgénie abēne. Lōli ikyēne kili mu mbili unkindafipeligwa.

⁸⁷ Lōli lilino apa po kilipo ikiyabo ikyālwīmiko. Pa kugomokela kwa Yeso ku busyuke, uwēne gutisakuya mbili gula. U mbili gula akabalilo kala, umündu yula unkīndakipeligwa uyu Kyala āpelile mbwāndilo, uyu isakugomokelāga ku kīsu ukwēga u mbili ugūngi, kisita kupāpīgwa nu nkikūlu, lōli ukupela ukwisila mwa Kyala (Aleluya!), siku ukuya nkangale pamo ukuya ni nginya, nasiku ukuya ni nywīli isyambuha pa ntu gwāko, lōli ukuya mpelelesye, bwilanabwila! Aleluya! O nkundwe, ikyo kibagile ukumbela une ukuywēga pa kilo ikipyāno! Uko ko kutalusya! O, “unselekesye ugu ugwa nyōfū une nisakugwīsyā pāsi, nu kufyūka nukukōla ikyabupi ikisitakumalika!” Ngimba kyo fiki nkīsu uswe tukufīmbilisiga ukupāsyā nafyo?

⁸⁸ Lulipo ulutēndéko lōsa lulambaléle palapala pala, mūmo Kyala āpelile une mbwāndilo. Une ngwīsa kuno pa kīsu, nālyēgīle ubuyo bwāngu ukuya ndumbilili gwa Nongwainunu, pamo ugwe ukuya nnyambala pamo nkikulu nu bupoki, uswe tukuya nu bumi ukwisila mu lipyana lya Kyala. Aleluya! Kangi i mbepo yilayila yikusōkamo muno iyi yāli kunyuma kwīsilya mbwāndilo. Une ngubukaga ukugomokela ku kuyapo kwa kumanya une nāli kuno, (Aleluya!) kangi polelo gūlīla pala pāsi pa kigemo, nsayigwa bwilanabwila, mu butusyo. Kangi polelo akabalilo kāko ngugomokela, une ngwēga u mbili gwāngu mu bulabula bwāpakyāmba bwa bununu, bo bukāli ubufwe ukugutika ugwēne.

⁸⁹ Ubufwe bukukutika ugwe ukufwana ifyinja malongo-mabili-na-fibili pamo malongo-mabili-na-fitatu mbukusi, ugwe kwanda ukutolígwá. Ugwe ukaya nnyambala mma ugwe gwälisibile ukuya kangi u nkikulu uyu ugwe gwälisibile ukuya, ukufuma pāpo ugwe kufika kifuki ukufwana malongo-mabili-na-fihano, ikindeukimo kikwīngíla nkati. I nginya sikhanda ukwīsa pāsi pa fisige fyāko. Ugwe ukabagila ukōga mūmo ugwe gwalisibilile. Malongo matatu, ugwe ubagile ukukétesya ikyene kingi fiyo. Gūlila mpaka ugwe kufika kula ku malongo-mana-na-fina, bo une, kangi polelo ugwe naloliloli uketesyága ikyene. Lōli, O nkundwe! Gūlila mpaka une ngufikaga malongo-lwēle, malongo-mahano-na-mana, kangi pa ngili yila, ukwīma pala. Ngimba ikyēne kyo fiki? Kyala yo itolo āmbikile une mu lubopesanio ukubopa. Loli ilisiku limo ilyalwimiko... Ubo bo bufwe bukwīsamo nkati.

⁹⁰ Une akabalilo kamo nāli mbugoloke-fibega, nāli ni nywilli inditu (kangi untu gwiswíle ni syēne), kangi kisita nginya pāsi pa fisige fyāngu; kangi ngēta une lilino, ukwīnya pāsi, ifibega ukwīnama, ukuya ntupano, kangi ingīnya pāsi pa fisige, untu gwa kipāla. Fiki, keta iki ubufwe bukubomba kwa une ku fyinja malongo mabili ifi fyākīndàga. Ubufwe bukubomba ikyo. Gūlila mpaka une ngufika malongo-lwēle, linga Kyala ikunyītikísa une ukuya mūmi, kangi kēta iki une nguboneka ngati, nīmile bo ulu pa ngili iayaiyolo, nguyaganikana bo *ulu* ku buyobumo. Lōli, haleluya, ilisiku limo ilyalwīmiko, ubufwe bwīsa kwēga amatāti gāke amīsusye. Polelo akabalilo kāko une ngufyūka mu busyūke une nguyaga iki une nāli, iki Kyala ālimbēlile une apa pa kīsu ku bununu bwāngu bulabula ubukīndafyosa, mu mbili unsita kutēnkekíwa nu Nka. Branham na Tāta. Branham, lōli umpeligwa ukwisia mwa Kyala Mwene; ukwābuka ukufuma ku lūpēfyo, mwābúke ukufuma ku butulwanongwa, mwābúke ukufuma ku kilikyōsa ikingi, nasiku ukuya nu bubine, ububaba-nđumbula. O, mwe!

⁹¹ Polelo une ngwēgāga amaboko ga nkasi gwāngu unnini nukwēnda pāsi ukwīsila mu Paradiso gwa Kyala bo ulo, mbupya. Ugwe kubombaga ikinde kilakila. Komma unkikulu uwanywili-imfubifu ugwe kulongolela ukusyungutila ikilo iki, kunkoolela unkasisgo, loli umwēne isakuyaga itolo mmogi mūmo umwēne āyilile i lisiku ugwa gwāmmwēgāga umwēne ku kigemo. Aleluya! Whuu! Ikyo kyo kifikilepo ukutendeka u mwinitu ikulalata. Bule ikyene? Muketile?

⁹² Umma ndaga, ubo bo bulunganisanio. Kyala asīsimikisyé. Akabalilo kāko Kyala ikutēndéka ilinogono Lyāke ukubōmba kalikōsa, ikyēne kikufimbilisígwa ukuya. Sētāno ālyōnangène ikifwāni iki ukwisia mu kinyonywo kya kugonana, ukwisia mwa nkīkulu, ukutwāla panja abāna. Umwēne alinkukyōnangania ikyēne. Popāpo kīndilila nkyēne kangi tēndeka ikyēne, ikyo kyo kyōsa kinunu. Ubugonelo ubo bo

kupimba ifi, panongwa yakuti ikindu kyene iki ugwe kubomba mbumi ubu ko kupimba ububūmbe bwāko ni kifwāni, iki ugwe uli. Linga ugwe gwe gwanywili-ngesefu, ugwe kwīsa kuya gwanywili-ngesefu akabalilo kala. Linga ugwe uli gwanywili-nditu lilino, ugwe kuyaga gwanywili-nditu akabalilo kala. Muketile, iki ugwe gwāli pa bununu bwāko. Kangi linga ugwe... Sētāno ikufubania ikipīcha, ugwe ukālyēgile nu... Iki Kyala ālōndāga ugwe ukuya, ugwe kwisakuyaga. O, mūmo kiyilile ikyalwimiko! Pala alipo unnyambala gwako.

⁹³ Lilino Bwandilo 2. Yoba, une ngufimbilisigwa ukubopela, une ngubagaga abene. (Ugwe uli nakyo ikindukimo? Ugwe uli nago? Ugwe ulinago galigosa? Ndinaga agene ukwamula?) Umma ndaga, Bwandilo 2:18-21:

2. **Kyala āpelile Eva ukufuma ku lubambo lwa Adam, Bwandilo 2:18-21. Ngimba Kyala āpelile u nnyambala na bakikulu, polelo ukumpela Adam na Eva—Eva?**
3. **Kangi ngimba Kaini ābükíle ku kipeligwa itolo kya nnyāmbala nu nkīkūlu ukuya nkasi gwāke?**

⁹⁴ Lilino, unko uswe lilino... Une ndiku... U mundu lumo alipo uyu āsimbile iki. Lilino, akabalilo kako Kyala... Mu lilālusyo lyākwānda apa:

Ngimba Kyala āpelile u nnyāmbala na bakikulu, aba Bwandilo 2:18-21?

⁹⁵ Umma. Une—une... bo—mūmo umwe mukukētāga apa, 2:18-21 lilino, kētésya:

Kangi u Ntwa Kyala alinkuyoba, Ukwēne kukaya kununu ukuti... nnyāmbala ayege pamwēne; une nisakuntēndekela umwēne u ntuli nnīne kuli umwēne.

Kangi ukufuma mu mfu u Ntwa... ābūmbile ikinyamana kilikyosa... na fyosa bo ifyo.

⁹⁶ Lilino, Kyala āpelile Eva ukufuma ku lubafu lwa Adam. U nkīkūlu ali nasyo ulumbambafu lumo ulwakongelelapo umwīsyūgu mbutēndēke na mbutēndeke ukukinda u nyāmbala ayilile, panongwa yakuti ulumbambafu lwālyēgigwe ukufuma ku mbili gwa Adam. Adam ātalile ātendekígwe kangi āli nu būmi, kangi āli pamwene, kangi polelo Kyala alinkuti, “Ukwēne kukaya kununu ukuti u nnyāmbala afimbilisigwēge ukwitūgala pamwēne.”

⁹⁷ Popāpo abapūti aba na fyōsa bo ifyo aba bākānīsigwe ubwabuke ubwa kuya nu nkasi. Lilino, ukuti, i kipanga kya Roma kibagile ukubomba kilikyosa... Abo bo bēne, abēne bo bābo bikufimbilisigwa ukwāmūla panongwa ya kila—panongwa ya kila, komma une.

⁹⁸ Ena, une nālālusigwe nu—nu nnyambala, lululu ulu, alinkuti, “Ngimba ugwe kwinogona fiki?” U mpūti, alinkuti, “Ngimba ugwe kwinogona fiki ifyakufwana nu mpūti untubwa

yula apa nkaya kala uyu alinkwega unkikulu yula, undindwana yula, u ndindwana ugwa Jeffersonville apa, nukubuka nukunmmwega umwene?" Mu kipanga kya Irishi, umwe mukukumbukila. Une ngwibwa iki ingamu yake yali.

⁹⁹ Une ndinkuti, "Umwene āli nu bwingi itolo ubwābuке ukuya mmwēgi bo une ndinabo. Ikyo kyo katikati iki une ngwinogonela isya ikyene." Une ndinkuti, "Ikindu kyene iki une nkikolilé... Une ngwinogona umwene ābomile ubusóbi, umwēne āngàli abükile ku kipānga kila nukwisōsyàmo mbubombelambombo kangi polelo nukubuka nu kummwēga u ndindwana, mbuyo bwa itolo ukubopa bo lula."

¹⁰⁰ Lilino, umwe mukukumbukila akabalilo kako ikyene kyābonike pa buyo imilungu minandi igi gikindíle apa mu Jeff., u mpūti gwa kiKatolika kiIrishi kūsi kuno. Umwene yo mwinitu unkeke, kangi umwene ābukaga... ali nu ndindwana yumo undumbula-nnyafu pasi apa. Kangi akabalilo kako umwene... Abēne bikumpa umwēne ikyābupi ikinywāmu ikikulumba, ikuyaga pakwandula ama parishi nu mwēne, ukuntuma umwēne kula ku Indianapolisi kubuyobumo. Kangi umwēne alinkwēga ikyābupi kya lugano, undīndwāna na fyōsa, kangi alinkusōkàpo nu kwakuya mwēgi, kangi abēne bakāpilikémø ukufuma ku mwēne kangi mma. Ena, umwene āli nu bwabuke ukwega, loli umwene akāli nu bwabuke ukubomba ikyo. Umwene āngali akabagila ukubomba ikyo. Umwene abagisenie ukubuka ku—ku kipanga nukuti, "Apa, une ngwīsōsyamo mbubombelambombo ubu ukuya mputi. Une nguyaga pakwegana, kangi ikyo kikumasya ikyēne."

¹⁰¹ Loli, lilino, Kyala ikutendeka Eva, kangi—kangi Adam na Eva pa kabalilo kamokene, ikindu kyene iki Umwene āpelile kyo fikindefipeligwa, u mbepo Adamu na mbepo Eva, unnyambala nu nkikulu. Polelo, akabalilo kako Umwene āpelile... ukumbika Adam nkati muno, ikyene kikāli kinunu mma... Muketile, ikyene kyo kibonekelo kya Kyala kikubālulígwa akabalilo kosa. Kilikyosa bo iki, ikyene kyo itolo—ikyene kyo itolo kikwisa palapala pásí, itolo kikwibālula palapala panja, ukusōka panja ukwīsila mu Fyīnj'elifu ukukilanía kula kangi mulamula ukwingila mwa Syēpwa. Itolo ikifwani kya Kyala itolo kikubālula, Kyala ikwibālula Mwene.

¹⁰² Apa, Kyala ālibonisye Mwēne mwa Kristi Yeso, ukunangisya iki Umwene āli. Ngimba Yeso āli fiki? U Nnyāmbàla gwa butolwe, isibisēnie nu busulumanie, gwālugāno. Ku ndògwe, "Bali kūgu abastaka bāko?"

"Une ngaya nabo nabamo, Ntwa."

"Nanīne Une ndikukustāka ugwe mma. Būka, komma ukōngā kāngi mma."

¹⁰³ Akatēla kangi mōnywa ukufuma ku kwēnda kifuki mamailosi malongo matatu ilisiku lila, ukukīnda mu misanga

gya lulangalāngā ni fīndu; pala ālipo u nkīkūlu gwa ku Naini ikusōka panja; kangi undumiana gwāke ntiga, afwile, alāmbalèle pala. Umwēne alinkwīmika ububāmbe bwa nīfwa, alinkwāla amaboko Gāke pa mwēne, alinkuti, “Sumuka.” Kangi undumiana uyu aafwile alinkusyuka kangi. Uyo—uyo yo Ntwa Yeso. (Ndaga ugwe, Teddy, mwanundumiana.) Kangi pala, yula aali Ntwa gwītu Yeso. Umwēne akālimo siku nkatale fiyo, nasiku mōnywa fiyo ukubōmba kalikōsa akanunu. Umma ndaga.

Lilino apa kilipo ikindu ikingi:

Ngimba Kaini ābūkīle ku—ku kipeligwa kyākwānda kya nnyāmbāla nu nkīkūlu ukuya nkasi gwāke?

¹⁰⁴ Lilino, pala lilipo ilitīlisye ililālūsyo ilisekesye, lilino pilikisyu nalōli kifuki. Lilino, o, une ndinakyo...umwe mubabwene abāndu bikubīka mu kalatasi, “Ngimba ko kūgu u Kaini ālimmwagile unkasi gwāke?” O, une nalisibile ukuyoba ikyēne.

¹⁰⁵ Kangi une ngāmanyisyēmo siku kula āliko u gehena ugawkwakamoto ku kifuki ifyīnja fina ukufuma pa bupīndūko lwāngu. Une ndinkufimbilisigwa ukukibona ikyene mu Lisimbo. Linga une ngamanya, une ndisakuyoba nakimo isya ikyene. Muketile?

¹⁰⁶ Lōli, lilino, “Ngimba ko kūgu Kaini ālimmwāgile unkasi gwāke?” Lilino, uko ko u—u bulinganio bwa lilalusyo ili lilino. “Kangi ngimba Kaini ābūkīle kuli u nkasi gwāke ku kipelīgwa kya nnyāmbāla nu nkīkūlu, ukuya nkasi gwāke?” Muketile? Lilino, lilino, yumo mwa gwakwanda...

¹⁰⁷ Uyu Nka. DeArk, umwe mwesa mwāpilīke isya bubūmbulusyo bwāke ikilo kimo, mūmo Kyala ālinsayile umwēne na filifyōsa. Umwene ālambaléle, ikufwa, abēne bikwīsa ukusungutila pa sala yabubili ndubunju.

¹⁰⁸ Kangi polelo, lilino, umo mo une ngwisa... Undumiana gwake, George, undumiana āli ndagus, Ed, yōpe. Abēne bāli mbukyūngilo, kangi une nāpilīke ubuyobesanie kunyuma kula, kūko u gwākwānda... kūko Kaini ālimmwāgile unkāsi gwāke. Mulimōsa, yumo uyu āli nu buyobelō ābonekaga ukuya yo nkīnde pa lukanikano, umwēne alinkuti, “Une ngukubūla ugwe kūko Kaini ālimmwāgile unkāsi gwāke,” alinkuti, “Kaini alinkubūka kula nukwēga ikikulumba ikinywamu ikyasalilanywāmu ikikīkūlu.” Kangi alinkuti, “Ukufuma mwa salilanywāmu yula lukwīsamo pānja uluko lwa batītu.” Alinkuti, “Ugwe kētēsyā untu gwa mündu gwālāngi yo luko lwa kuftyūka bo ulo, ngati—bo yu salila-nywāmu, mu ntū.”

¹⁰⁹ Ena, une ndinkwima pala, une nāli itolo ni myesi mibili mbukusi mu Nongwainunu. Une ndinkuti, “Une ndikulonda ukukindana na ugwe nnyambala, panongwa yakuti une ngaya mfunda, une mbokigwe itolo. Lōli,” une ndinkuti, “linga ikyo kikuyaga ulo, pole u luko lwa batītu āngāli lwīmīle ukuyako

akabalilo kako ukonanga kwa mogesyo, akabalilo kako ikisu kyalyonangike na misi, kabuno Noa ni ikikolo kyāke bāli bo bēne aba bāli mu ngalaba. Abo bo bēne aba bāli mu ngalaba. Uluko lwa bālāngi angali lwimile ukuyako,” Une ndinkuti, “linga ikyo kikuyaga lūlo.” Une ndinkuti, “Umma, nkulumba! U luko lwa bālāngi lukāgāmo siku ukufuma kula. Umma, nkulumba. U luko lwa bālāngi lo lufumile mu mpiki gulagula ugu uswe tufumileko, kangi aligwēsa u mündu, yulayula yula.” Kukayapo ukukindana. Katikati. Uswe twesa tuli itolo . . . Yumo abagile ukuya gwa kiyinjia, kangi uyungi yula ugwa kibūngu, uyungi yula untitu, kangi uyungi yula mwēlu, kangi uyungi yumo mbulufu, kangi uyungi yumo nkesefu, kangi itolo bo ulo, lōli umwe mwēsa mukufuma ku gula mpiki gulagula. Ikyo kyo itolo kiyabo ikyamumbili lōsa apa. Uko ko kutalusya. Ugwe gwe mündu itolo yulayula, upelígwe apa na Kyala.

¹¹⁰ Kangi lilino, kētésya, apa pakaya patali mma, nīmīle ukukilania apa kangi abagāngā mu Louisville, une nāyobāga isya mu Africa mūmo abāndu abalōndo bala, u luko lwākulyabandu, fiyofijo, mumo abēne bāli nu nkikulu pala, ālyegile u mwāna unnini, bālimmwagile u mwāna unnini, kangi—kangi umwēne alinkukatika akēne bo ulo nukukapinya akēne ku lusingi kangi ukukaleka akēne kabolege ku masiku manandi, umwe mumenye, mpaka ikyene kyabwapuligwe bo abene bakāli bakalya akēne, umwe mumenye. Kilikyosa bo ikyo, abēne bikukileka ikyēne ukubola panandi akabalilo, ukufika kitofu.

¹¹¹ Komma ukwīnogona fīngi fīyo ifya balya-bāndu. Mu England abēne bikubōmba ikindu kilakila, abēne bikugoga ingwāle nukusitulika isyēne mfipiki, popāpo akabalilo kāko amayoya gisakugwaga ukufuma ku syēne polelo abēne bikulya isyēne. Ulo lo luko lwa māma gwa bāndu ba Anglo-Saxon, mu England. Uko ko kutalusya. Kangi komma ukwinogona . . . Ugwe utikufimbilisigwa ukubuka ku England, itolo būka ukusuluka apa mu fīsu fyakwitōngo, ugwe kwīsa kwāga ikīndu kilakila. Nalōlilōli. U mündu aligwēsa ikulya ilitone pamo—pamo u kitūmbi, abagile ukulya kalikōsa akāngi. Popāpo . . . Ena.

¹¹² Lilino kētésya, unko—unko une ngubūle ugwe. Lōli, apa kyo iki kyāboníke. A bālāngi . . . i—i luko lwa bālāngi lukaya nako nakamo akakubōmba na iki. Kaini . . .

¹¹³ Lilino, une ngulōnda umwe ukukētésya. Abēne balinkuyoba ukuti “Umwēne ābūkile ku kīsu kya Nod.” Lilino, Kaini āli mu Edeni. Kangi Edeni, ungunda gwa Edeni, gwālambaléle kubupāndilo-lisuba bwa Edeni. Ngimba ikyo kitalusye? U ngunda gwa Edeni gwālī kubusōkelolisuba mu Edeni, ulubafu lwa busokelolisuba lwa Edeni. Kangi a baKerubi bābikigwe, kangi u Mpiki gwa Būmi ku kipata kya busokelolisuba kya ngündā kangi apo po pāpo une ngwīnogona Kaini na Abelō bātēndíke ilikemo lyābo. Kangi kula ko kūko a baKerubi nu lūbo

lwa ndapi bakābagile ukubītikisya abēne ukwīngilāmo kangi mma, kubusokelolisuba kwa kipata!

¹¹⁴ Ngimba umwe mwākētesisyé, Yeso isakwīsa ukufuma ku busōkelolisuba. U bwēlu bukulaba ukufuma ku busōkēlolisuba. Kilikyōsa kikwīsa... Ubwīgufu bwālyāndīle mu busōkēlolisuba kangi bukwēnda ku bwīngilolisuba, mpaka ubwēne bukusyūngutila kangi bukwikola bwēne kāngi. Uswe yōswe Sindagwakisyūngutile Gwakubbwīngililo. Ikyo kyo Kyakubusōkelo, i Kyakubusōkelo kyo bwīgufu ubukūlu ukukinda-bōsa. China yo bwīgufu ubukūlu ukukinda-bōsa ubu bumanyigwe, ukwisila mu basyāmbukūlu, nkīsu umwīsyūgu. Busokelolisuba!

¹¹⁵ O, mūmo uswe twābagile ukwitūgàla pa aga amalālūsyo ku sala, pa limolyēne, lōli ikyēne kikāgolokaga ku bāngi. Lōli kētésya, apa po... Balinga bikulonda ukumanya iki uswe tukwitika isya Kaini, kūko kangi ywāni u nkasi gwa Kaini āli? Unko uswe tukēte. Umma ndaga. Une ngubabūlāga umwe iki Kaini ābōmbile, kangi ikyēne kyo kyākwāmūla kyēne ikyamahala ugwe ubagile ukwinogonela: Kaini ālyēgile ulilumbu gwāke mwēne. Umwēne āfīmbilisigwaga ukubōmba, kabuno āliko u nkīkūlu yumoywēne ntiga pa kisu akabalilo kala; i Bāngéli likupa ubusīmbe bwēne ubwa kuya batatu bapāpīgwe, Ham, Shem... pamo mma... Une ngusuma uluhobokelo lwinu, āli Kaini, Abelo, na Seti. Loli linga pakalipo aligwesa... Ili Bangeli lumolomo likusīmba ubupapigwe bwa ndindwana. Umwe mumenye ikyo.

¹¹⁶ Lilino, une naloliloli ngusalapo pa bakikulu ikilo iki. Lōli, kēta, ikīsu kikwīpūti abakikulu, lōli abakīkūlu bāli kyōmbo kya mōhési ku bwāndilo. Kangi unsitabugolofu umwīsyūgu kyo kyōmbo ikinunu ukukinda umwēne ali nakyo. Umwēne isakutuma abalūmbilili bingipo ku gehena ukukinda fyosa ifilabu fya kachasyu ifi fili nkīsu. Unko unnini unfwalafyabulogwe ni ngambo mu nguto ya kanwa kāke, kangi inywili syake sipakīgw'ilāngi mosa bo lula, kangi ifikulumba ifinywāmu ifitali inyige sya mfisiige ifi sikukukupula kupula, nkundwe, a kanini... u luko lwa bwiyēnge ububoneke-kanunu pa mwēne, kēta iki umwēne isakubōmba.

¹¹⁷ Ndumbilili, ugwe kinunupo ikupilila gwīmwene ni Lilopa lyā Yeso Kristi. Uko ko kutalusya. Lilino, komma ukumbula une, umwe mwe banyambala! Une ngetile fingi fiyo ifya ikyene. Lilino, kētésya apa. Ikindu ikinunu ukukinda-fyosa ikyakubomba ko kukyungila-minogono gāko pa Yeso Kristi nukuleka aminogono gāko ukuya mapelelesye.

¹¹⁸ Mūmo Pauli āyobile kula nkati mula, alinkuti, "Ikyēne kyo... Uswe tumenye ukuti uswe tuli na maka ukulongolela u kalumbu. Une ndinago a maka ukubōmba ikyēne, lōli" alinkuti "Une ndisakubōmba ikyēne." Muketile, umwene alinkutoligwa

ukubomba ikyene. Umwene alinkuti, “Une mmenye ukuti ubutumigwe bukufimbulisigwa ukuya nu bumi ukwisila mu fyābo—fyābo... Komma ukufunga-kukanwa i ngambako iyi yikukānyāngā pānja i kilombe.”

¹¹⁹ Umwe mmenye, uswe utubalilo tumo tukwinogona, panongwa yakuti uswe tuli ndumbilili... (Komma ugwe na une, une ndikuyoba, nkundwe.) Loli abalumbilili bikwinogona panongwa yakuti abene bo balumbilili ukuti—ukuti abēne bo munduyumo unywāmu ukukīnda yumo mwa benekaya abapāsi aba kipānga. Ugwe ukaya nayumo u nywāmupo kangi ugwe ukuya mwīngipo mma mu buketelo bwa Kyala ukukīnda u kinwēlwa uyu āpīndwike isala yimo iyi yikindelepo.

¹²⁰ Ikyo kyo kindu kimokyēne ubutēndekesyo bukāpyāgilēmo siku, fyāli fyo fīndu ifi. Une mmenye ngusaina i ngamu yāngu “Revulandi.” Ikyo kyo katikati, ikyo kyo itolo i—i kindu kya mwisyugu lwiho, loli ikyene kibagisenia ukubōmbīgwa mma. “Ntiligwa” kangi “Bishopu” kangi “Dokotala” kangi fyosa ifindu ifyo mapālo amatendekigwa-nu-mündu, kangi ifyene fyo butoyofu! Mwi Bangeli abene bāli “Peteri,” “Yakōbo,” “Pauli,” “Yohani,” kangi bosa abangi ba abene.

¹²¹ Pauli alinkuti, “Lilino, apa, une mmenye une ngulumbilila i Nongwainunu, yila—yila yo mbombo yangu.” Une ne ndumbilili, umwene yo ndumbilili, Nkundwe Neville yo ndumbilili, loli ikyene... Iyo yo mbombo yitu, ko kuya ndumbilili. Ena, ikyo kyo itolo iki uswe tubagisenie ukubomba. “Loli unko une mbabūle ikindukimo,” Pauli āyobile, “ikyo kyo kikindile ikyo.” “Lilino, une ndinabo u bwābuke ukwēga ihela,” Pauli āyobile, “lōli une nguyaga pakutēndeka ifihēma itolo ukubanāngīsyā umwe une mbāgile—une mbāgile ukwiyipa.” Umwēne alinkuti, “Ubwēne bo buyīndikīgwe, ubwēgi bo buyīndikīgwe pakati pa bōsa, i kitala kyo kisitakubwāpulgwa. Ikyēne kyo kinunu kuli u nnyambala ukuya mwēgi.” Umwene alinkuti, “Une ndinabo ubwabuke ukuya mwēgi. Lilino, une—une nābagile ukuya mwēgi, une ndinabo ubwabuke bwamundagilo ukuya mwēgi. Loli une itolo ndikuya mwēgi mma, une ngulonda ukubomba ilikemo ilingi kwa Ntwa.” Muketile? Polelo umwene alinkuti, “Unnyambala aligwesa amenye ubukoleligwe bwake. Unko umwēne abōmbe bo mūmo... Bamo bo bafuligwe panongwa ya Lisyu lya Kyala, na fyosa bo ifyo.”

¹²² Uswe tukulonda ukubomba ikindukimo ukukinda pa mbombo yitu. Kangi linga ugwe naloliloli upāpīgwe akabubili mwa Mbepo gwa Kyala nukuyoba, “Ena, iyene yo mbombo yangu ukubuka ku kipanga, une ngusakikisia une ngufimbulisigwaga ukubuka.” O, mwe! Ena, une ngulōnda ukubōmba ukukinda ikyo, une ngulōnda ukukaba imyoyo gimo kwa Kristi. Une ngulonda ukubomba ikindukimo! Une ngulonda ukuyatila ababine pamo ukubomba ikindukimo kuli Umwēne. Iyene yo mbombo yangu ukulumbilila inīfwa, iyene yo mbombo

yangu ukulumbilila i Nongwainunu, iyene yo mbombo yangu ukwiputila ababine. Unko une mbōmbe ikindukimo ikīngi, unko une nsoke pānja nukubōmba ikindukimo kūko Kyala isakuyīndíka une pa kyēne.

¹²³ Lilino, ukugomokela kwa Kaini. [Ubuyo busitakandu pa tepi—Nsimbi.] Kabuno Eva āli kyo kyene kikikúlu iki kyāpeligwe na Kyala, kangi linga umwēne akāli nabo abānabalindwana, akabalilo kāko ugvakikikúlu gwabumalikisyo (ugvakikikúlu mwēne) āfwíle, uluko lwa bündu angali lwímile ukuyako. Ngimba uko kutalusya? Āngāli bakāliko nabamo abakikulu abangi mma. Polelo umwene afimbilisigwaga ukuya nabo abana balindwana. Kangi Kaini ālyēgíle ulilumbu gwāke mwēne, kabuno umwēne āfimbilisigwe ukubōmba, bukayapo ubuyo bumo kuli bakikúlu ukuti bafumileko.

¹²⁴ Kangi ikyēne kyāli kyalulagilo kangi kyalulagilo mmasiku gala, mópe na Abraham, kangi na kópe na pāsi kwa Isaki. Isaki ālyēgíle ugwkāke mwēne untāni gwa mwilopa. Kangi Abraham ālyēgíle ulilumbu gwāke mwēne, ulilumbu gwamwilopa. U tāta gwāke yo... Ikyēne kyp bamāma abākukīndàna lōli u tāta yumoywēne. Kangi imbeyu yikufumila ku bunyāmbala. Sarah, uyu átwele panja unswigisye Isáki. Ngimba uko kutalusya? Akāliko nayumo pa kīsu akabalilo kala.

¹²⁵ Ikyo kyo kyosa kyāli mu kyākwēgelèla, ukunāngisya ukuti i... Apa ikyēne kili, nkundwe! Isaka... Rabeka yo kyākwēgelèla kya Kipanga, kangi Isaki yo kyākwēgelèla kya Nsiingiligwa, Kristi. Ngimba ikyo kitalusye? Kangi abéne bikufimbilisigwa ukuya pabukamu gwa Lilopa! Aleluya! Amen! Bakamu ba mwilopa!

¹²⁶ Popāpo Kaini ālyēgíle ulilumbu gwāke, kangi ikyo kyo... Polelo abéne bābūkile ukukilania kula nkisu kya Nod. Lilino, uswe tukufika mu kimanyisyo ikisolofu linga uswe twābūkile pabutalipo panini, kangi une nhobwike ugwe ukalālusyàmo siku pabutalipo ukukinda apo, (bo, “Bali kugu abatali bala aba bāli nkisu kila ilisiku lila?” Yosefasi na bakīndàne bala bali ngānikano nyīngi pa ikyēne). Amen! Linga une ngakyēgile ikyo kanunu, nkündwe, bīkamo ikyēne kāngi pa Ndungu ndubunju. Umma ndaga.

4. Ngimba ugwe ubagíle ukulīngania pa Ndungu lyo lisiku lyākwānda ilya ndungu kangi i Mpyagílo lyo lisiku lya buhano-na-bubili? A bakristi bikubuka ku kipanga pa Ndungu, ilisiku lyākwānda ilya ndungu. Ngimba abéne batikulōndīgwa ukubūka pa Mpyāgílo, ilisiku lya buhano-na-bubili ilya ndungu?

¹²⁷ Ena, lilino, mwinangu mpala, aligwesa uyu āsumile ikyo, ilyo lyo lilālūsyo ilinunu fiyo. Ilyēne lyo lilālūsyo lwaiyolo ili lyo likānikīgwē pakati pa maelifu ga bafunda umwīsyùgu,

lōli mbagile une, ugwe unyitikisye une ukupa uluko lwāngu, umwe muketile, kyo kyōsa une mbagile ukubōmba. Kangi linga une ngaya ntalusye mma, ena, ugwe—ugwe mwīkasyège na une, kangi Kyala nswaga une, umwe muketile, linga—linga une ngutēndéka ikyēne ukuya kisobi.

¹²⁸ Lilino, na mūmo u lulagilo . . . Lilino ikyēne yo lumo u mündu gwa Seventh-day Adventisti itūgésye apa. Kula kwāli kufunda kwāngu kwakwānda, kyāli Seventh-day Adventisti. Uko ko kutalusya. Āli gwa Seventh-day Adventist, iki une nāfūndíle tāsi. Kangi akabalilo kako abene bikwisa nukumbula une ukuti “u Mpyāgilo lyāli lisiku lya buhano-na-mabili,” nkundwe, ikyo kyāli ukufwana na kalendala gwa kiYuda. Kangi u kalendala gwa kiRoma akatēndekisye ikyēne lōsa mma, kangi pa Mpyāgilo naloliloli pabagile ukuya pa Ndungu. Ena, abene bālinyēgile une ukūlisigwa pa kindukimo iki une nālinogwíne kyāli kitalusye. Kangi akabalilo kōsa une nābalāga ifyakusīmba fyābo une nāli mulamula nkati kuli ikyēne, mia kwa mia, lōli ilisiku limo une nālikolile i Bangeli kangi une ndinkuketa ukuti kila kyali kikindane akabalilo kala. Muketile?

¹²⁹ Lilino, Mpyāgilo lyo lisiku lya sabata ukufwana nu busyūngutile bwa ndungu. Lilino, uswe tukamanya. Ikyene kisanusigwe, kangi uswe tulinasyo nyīngi fiyo inyāndulo ugwe ukasimanyamo siku itolo iki kyo kyāli. Muketile? Panongwa yakuti uswe . . . Lilino, abaYuda bikwiyobela ukuti uswe tuli itolo kifuki . . . ikyēne yo lululo lilino kifuki 1970 ikindukimo, ukufwana nu busyūngutile, i kalendala yābo. U kalendala gwa kiRoma ikukyega ikyene 1953. Kangi abēne bāli na kalendala uyūngi uyu ikwēga ikyēne pabuyo bumo. Lōli ikyo kyo iki kikupela ikyēne busisimikisye bwa Kikristi, ikyēne kyo kyōsa kyālīgwe kunyuma ku bupāpīgwe bwa Kristi. Umwe muketile, apo po pāpo uswe tukukyēgēla ikyēne.

¹³⁰ Lilino, lōli lilino bo i lisiku lya buhano-na-bibili, lilino, kilipo ikilündiko kya bāndu ba kiPentekosti aba bo sabata—sabata bāsabata, bikukyūnga ilisiku lya sabata gwa Mpyāgilo. Lilino, abene bikuyoba, “Likayapo i Lisyu nalimo mwi Bangeli kuli ugwe ukwikyunga u Mpyāgi— . . . Ndungu ukuya lisiku.” Lilino, une nguyobaga i kindu kilakila ukufwana nu sabata mu Lwitikano Ulupya. Muketile? Lilino, Mpyāgilo lyo lisiku lya sabata ili lyāpegīgwe ku baYuda. Lilino, ilyēne lyāpegīgwe mwene mu fwāsi.

¹³¹ Lilino, ili libagile ukufyūsya ililālusyo ilingi ukutusulila ukugomokesya ku lyēne. Lōli, lilino kētésya. Akabalilo kāko Kyala ātūsīsyé pa lisiku lya buhano-na-mabili, polelo ilisiku lya buhano-na-bibili likāketesīgwe, mumo—mumo une mmanyile mu Lisimbo, mpaka kifuki ifyinja elifu na sinda gwa elifu. Kangi mmatengele, Kyala āpéle Israeli i lisiku lya buhano-na-bibili kuli kimanyilo pakati . . . Kyala.

¹³² Kangi Kyala ātūsisye pa lisiku lya buhano-na-bubili, i Lyāke ilikumbukilìgwe ilisiku lyabutùsyo. Une nguyoba ikyo bo ikyo kubunoge bwa iki lumo ukuya u—u nkundwe gwa Seventh-day Adventist nkundwe pamo kalumbu, muketile, kangi abene bali ni kipanga ikiganigwa. Kangi lilino kêtësyä, une itolo mbagile ukukindàna na bëne panini pänandi pa—pa lilälùsyo ili.

¹³³ Lilino, Kyala ãsayíle i lisiku lya buhano-na-mibili. Amasiku mahano-na-limo âli nnyâmbála. Ilisiku lya buhano-na-bubili lyaali lisiku lya Kyala lyâkutùsyä, ili kyaali kyakwimilila, ikyakwegelela kya Fyinj'elifu. Lilino, lilino ketesya iki, mumo—mumo ikyene kikufulugania mula. Lilino akabalilo kako Yeso âlisile ku kïsu, iki kyâlinkomelile Yeso kyâli ukuti Umwene akâkyüngile ilisiku lya sabata; u kustaka kubili kwëne abëne bâli nako ukulwâna na Yeso kwâli ukuti “Umwëne âbongotwile ilisiku lya sabata, kangi alîpelile Mwëne Kyala.” Kangi Umwene alinkuti Umwene âli Ntwa gwa sabata. Umwëne âli . . . Umwëne âli yöpe Sabata gwa Kyala, kangi Umwëne âli Kyala. Popâpo abëne bakâli ni njila nayimo iya kunstaka Umwëne.

¹³⁴ Lilino, unko une itolo ndumule iki kwa ugwe nukubanangisya umwe lyo lisiku liki uswe tukufimbilisigwa ukukyunga. Lilino, ngimba lilipo i Lisimbo? Une ngulälùsyo iki kubunoge bwâko:

Ngimba lilipo i Lisimbo, Nkundwe Branham, likutubùla uswe nu kutulagìla uswe ukukyüngä Pandungu itolo bo baYuda bakyungaga u Mpyagilo?

¹³⁵ Umma, nkulumba, likayapo nalimo. Komma i Lisimbo mu i Bângéli, kuli mu Lwîtkâno Ulupya, kuli uswe ukukyunga kali Mpyâgilo pamo pa Pandungu. Lôli i nongwa uswe tukukyüngä Pandungu, lyo lukumbusyo lwa busyûke. Nakimo . . .

¹³⁶ Lilino, ugwe kuyobaga, “U Katolika gwa Roma âbômbile ikyo.” Abëne bikwiyobela ukuti abëne bâbombole ikyene, loli linga abëne babombole, Mwikemo Pauli ali gwa Katolika gwa Roma, kangi momumo Peteri, Yohani, na Yâkòbo, na bangi ba abene, kabuno abene balyagene pa lisiku lyawkanda ilya ndungu panongwa ya bwîpüti bwâbo. Kangi, ukufwana na basyambukulu, injila yëne iyi abëne bâbagile ukukindanisya pakati pa Njuda u Ñkristi na Njuda uwgwandagilo (abëne bosa-babili bâbükâga ku sunagogi), lôli yumo âbükile pa Mpyâgilo (uyu âkânile ubusyûke bwa Yeso), kangi uyungi yumo alinkubuka pa Ndungu (uyu itikaga ukuti Yeso âsyukile ukufuma ku bafwe). Kangi ikyo kyo kyâli kimanyilo. Kangi ikyene kikuyaga, ikyene kyo kimanyilo nalîno, kangi ikyene kibagile ukwisa panja ukuya kimanyilo kya kinyamana.

¹³⁷ Lilino, une mmenye ukuti i, bakundwe bîtu ba Seventh-day Adventist bikwinogona ikyo kyo ki Fungilo ya Kyala. Abene balinkuti, “Ugwe ufüngilìgwe nukukyüngä sabata.” Likayapo i Lisimbo na limolyëne mwi Bangeli likuyoba ikyo.

¹³⁸ Kangi apa lilipo i Lisimbo mu i Bāngéli ili likuyoba ukuti—ukuti umwe mufūngilígwe, Baefesi 4:30, alinkuti, “Somma ukunsulumanisya Mbepo Mwikemo gwa Kyala kūko umwe mufūngilígwe pa lisiku lwa kutabuligwa kwinu,” ulosyo lwa Mbepo Mwikemo.

¹³⁹ Lilino une ngusisimikisyaga kwa umwe ukuti i Fūngilo ya Kyala yo lōsyo lwa Mbepo Mwikemo. Muketile? Ulo lo lōsyo lwa Mbepo, lo Fūngilo ya Kyala. Lilino, Yesaya 28, umwene alinkuti, “Ululagilo luyege pa lulagilo, ulukindi pa likingi, apa panini kangi apo panini.”

¹⁴⁰ Lilino kētésya, lilino, mwinangu mpala. Lilino, a bāndu aba bakuleka ukubōmba... Muketile, abanyāmbálá bikugela ukwāga ikindukimo ukwipoka mwēne. Kikayapo ni kindi nakimo ugwe ubagíle ukubōmba isya ikyēne. Ugwe upokígwe na ipyāna. Kyala yo ikubilikila, Kyala yo ikupoka. Ugwe itolo kōngésya a—a makato ga Kyala, ikyo kyo kyosa. Ugwe ukabagíla ukuyoba. Ikyo kyo iki ubupeligwa bwa mündu buli. Abēne bikugela ukuleka ukulya inyama, abēne bikugela ukukyunga amasiku ga sabata, abēne bikugela uku... “Linga ugwe gwabagíle ukukileka *iki*.” Ikyēne kyo... Ugwe ukapokígwa ukwisila mu kisita kulya inyama. Ugwe ukapokigwa na *iki*, *kila*, pamo *ikingi*, Ugwe upokígwe ni lipyāna! Kangi Kyala, mu lipyana, ikupa ugwe u Bumi ubupya, u Bumi Bwasyepwa. Muketile ifi une ngusanusya? Kangi u Bumi Bwasyepwa bo lōsyo lwa Mbepo Mwikemo.

¹⁴¹ Lilino unko une mbanangisye umwe. Ngimba i lisyu lya *sabata* likusanusya fiki? Alipo yumo amenye, isakufyusyaga itolo ikiboko kyako? Sabata? [U kalumbu ikuyoba, “Butūsyo.”—Nsimbi.] Butūsyo. Katikati. *S-a-b-a-t-a*, ilisiku lya sabata, kokuti “b-u-t-ü-s-y-o,” ilisiku lya butūsyo. Bwāga ububale bwīnu ubwandubafu mu i Bāngéli kangi kēta, “Butūsyo” i lisiku. Lilino unko uswe tubūke ku Bahiburi, untu gwa 4, mbibimbibi itolo lilino. Kangi uswe twisa...

¹⁴² Ili—ili lyo lilälúsyo lyāngu ilyabumalikisyo papapa apa. Kangi, nkundwe, kēta linga Nkundwe Neville ali nago agēne pala. Une mmenye mabili ga agēne gali mapimba gala, popāpo uswe tutikubakyūngága umwe fiyo kangi mma. Lilino, nhobokelaga une akabalilo kāko une ngugega agēne.

¹⁴³ Lilino, akabalilo kako ugwe kukéta i lisyu apa, *butūsyo*, polelo ugwe umenye ukuti lila likusanusya “sabata.”

¹⁴⁴ Lilino, apa lulipo u Lwītikáno Ulupya. Yeso, mwa Mwikemo Matai, Umwēne alinkwānda pa ntu gwa 5 gwa Mwikemo Matai, kangi Umwēne alinkwānda bo ulu: “Umwe mupilike abene bikuyoba, bala aba kabalilo kaiyolo, ‘Ugwe ulingisakulogwaga ubulogwe.’” Ikyo, ngimba ikyo kyo fiki? U lulagilo, ingomelesyo. “Loli Une nguyoba kwa umwe, ukuti, aligwesa uyu ikuketa ku nkikulu ukunnyonywa umwēne.” Alyāndwile ikyene, bule

Umwene? “Umwe mupilike abēne bikuyoba, bala aba kabalilo kaiyolo, ‘Ugwe ulingisakugoga mma,’ lōli une nguyoba kwa umwe!” Ālyāndwile ikyene, bule Umwene? (Twinogonaga ukuti Umwene akālyāndwile ululagilo?) Umma ndaga. Umwēne alinkuti, “Lōli une nguyoba kwa umwe ukuti aligwesa yo nkalale nu nkundwe gwāke kisita nōngwa atalile agogile.” Ikyo kikālimo siku kunyuma pāsi pa Lwītikáno Ulukúlu, ulo lo Lwītikáno Ulupya. Umwēne itolo alinukupyāgila mula nkati ukukilania ukukinda apo. Muketile? Umwēne ābūkile nkycēni nu kupa ingomelesyo sila pānja, lōli Umwēne āpōndilwe, Umwēne ānyēlile ilya kina lila, ili lyo lisiku lya buhano-na-bubili. Lilino muntu gwa 7, kūko Umwene . . .

¹⁴⁵ Mu Sayo, apa kyo iki Umwēne āyobile, Umwēne āyobile, “Umwe mupilike abēne bikuyoba, bala aba kabalilo kaiyolo, ‘Ugwe ulingisa, kangi ugwe ulingisa mma,’ kangi une nguyoba kwa umwe nubukindáne. Umwe mubapilike abēne bikuyoba, ‘I līno ku līno, kangi ikisige kuli i kisige,’ lōli une nguyoba kwa umwe! Umwe mwāpilike abēne bikuyoba isyakukindana, lōli une nguyoba kwa umwe!”

¹⁴⁶ Lilino, ku bumalikisylo bwa ikyēne kyōsa, Umwēne ālekile ingomelesyo ya kina. Lilino, lila lyali, “Kumbukilaga ilisiku lya sabata nukulikyunga ilyene ukuya likemo.” Lilino Umwene aayobile:

Isaga kwa une, mwesa umwe mukusukulika kangi muli nu nsigo unsito, kangi une nisakubapaga umwe u butusyo ku moyo gwīnu.

¹⁴⁷ Lilino ketesy, “Aligwesa uyu ikutulwa ubulogwe ikutunyigwaga na mabwe,” abene bāfimbilisigwa ukuya mulamula mu mbombo ya kutulwa ubulogwe. Ngimba uko kutalusya? Kangi ikyene kyabagile ukubōmbigwa naloliloli. “Aligwesa uyu ikugoga,” umwene abagisenie ukuya ngogi.

¹⁴⁸ Lōli Yeso alinkuti, “Aligwesa uyu ikuketa ku nkikulu,” umoyo gwāke, mbepo, nakimo mu mbili gwake lilino. U moyo gwāke gutabuligwe, ugwēne gukāli mma akabalilo kala; ugwēne gwāli fundi gwa sukulu, muketile, u lulagilo lwāli. Lilino Umwene aatile, “Aligwesa uyu ikuketa ku nkikulu ukunnyonywa umwene atalile abombile ubulogwe nu mwene mu ndumbula yake.” Lilino Umwēne alinkuti, “Ugwe upilike abēne bikuyoba, ‘Ugwe ulingisa kugoga,’ lōli une nguyoba aligwesa yo nkalale nu nkundwe gwāke kisita nongwa atalile agogile.”

¹⁴⁹ Lilino Umwene āyobile, mu masyu agāngi, isya sabata, Umwene āyobile:

Isaga kwa une, mwesa umwe mukusukulika kangi . . . muli nu nsigo unsito, kangi une nisakubapaga umwe u butusyo ku myoyo gyīnu, sabata ku myoyo gyīnu. (Komma ku mbili umpalamasigwe, ku moyo gwako.)

¹⁵⁰ Lilino, pilikisy—a pilikisy kwa Pauli lilino. Linga ugwe ubagile itolo... Une mmenye ukwene kupile na filifyosa, ukwene kupile pamwanya apa, pōpe. Lōli, lilino, unko uswe twēge iki kifuki lilino ukuti uswe twisa naloliloli ukukimasya ikyēne. Lilino, Pauli, ikusīmba ku Bahiburi. Ngimba yo ywāni u Bahiburi? Yoba mmwānya. AbaYuda. Ngimba uko kutalusya? Lilino, bala bāli bakyūnga-lulagilo, abakyūnga-sabata. Ngimba uko ko kutalusya? Ngimba uko kutalusya, nkundwe, ndumbilili? Abene bāli bakyunga-sabata, abene bāli bakyunga-lulagilo. Umma ndaga.

¹⁵¹ Lilino, Pauli ikutwala abaYuda, ukwisila mmisyungulu ni fyākwēgeléla, ukunāngisy aiki u lulagilo lwīmililāga, “U lulagilo ukuya u nsyūngūlu ulwa findu finunu ifya kwīsa,” kangi umwēne ukukīndilila nkyēni nu kupa ikyēne pala mu buyo bumobwēne ukuya mwēsi ni lisuba. Bo u—u—u mwēsi go itolo gwēne unsyūngūlu gwa lisuba gukumulika pa kisu kimo pamo ikisu ikingi, kangi ikyene kikundalika kunyuma kuno. Lilino, lōli lilino, kangi ikyēne kikābagile, i... Bahiburi 9.

¹⁵² Lilino, ketesyā lilino mu Bahiburi 4, umwene ikwisa ku busakikisyo bwa sabata. Lilino keta:

*Unko uswe polelo tutile, tusulwe, u lufingo ukuya
lulekeligwe kwa uswe u kwīngila nkati mu butūsyo
bwāke,...*

¹⁵³ Lilino, Pauli ikuyoba kwa bakyūnga sabata lilino, abandu aba bakyungile ilisiku ly a sabata. “Unko uswe tutilegwe tusulwe u lufingo ukuya lulekeligwe uswe isya lisiku ly a sabata,” mmasyu agangi. Pamo linga ugwe kwisakukētésya ukubala kwalubafu, pamo u “kukyunga u sabata.” Ilyene lyo “j” mu lyangu, ukufuma i Bāngeli ly a Scofield, pamo i “ukukyunga kwa sabata.” Muketile? Umma ndaga.

*Unko uswe... tutile, tusulwe, u lufingo ukuya
lwālekeligwe uswe... ukwisa ukutumuligwa ulwa
ulwēne.*

*Kabuno kwa uswe mwāli i nongwainunu yilūmbilile,
ukuya kifwēne itolo ku bēne (kunyuma pāsi pa lulagilo):
lōli i lisyu līlūmbililīgwe likabakabīsyo abēne, kisita
kuya kifuluganike nu lwītiko ku bēne aba bakipilke
ikyēne.*

¹⁵⁴ Lilino, uko ko kunyuma pāsi pa lulagilo. Abene bakali nalo ulwitiko, kabuno kikayapo nakimo ikyakwalapo ulwene. Muketile? Umma ndaga:

*Kabuno uswe twe twītīke u kwīngīla mu butusyo
Bwāke, bo umwene āyobile,...*

¹⁵⁵ Lilino, “Bwāke” ubutusyo. Lilino, “Bwake,” ubwene bo Butusyo bwa Kristi. Umma ndaga, Butusyo Bwake, Gwake “sabata.” Kangi akabalilo kalikōsa une nisakubōmbela butusyo,

kyo kisimbìgwe pala, Une nguyaga pakubōmbèla u “sabata” ukuti umwe mwisakupilikisa isya kukyūnga kwa lisiku. Muketile?

Kabuno uswe twe twītīke u kwīngīla mu sabata Gwāke, u butusyo, bo umwene ātile, . . . Une ndapile mu bugasi bwangu, (ku Bahiburi) abene batisakwingila mma mula mu butusyo bwangu: palema nalinga . . . (Lilino, kētēsyā Pauli ikubūka kukutēndeka ilyēne lisiku likemesigwa lwa Kyala). . . palema nalinga imbombo syāmalike ukufuma ku lwālo lwa kisu.

Kabuno umwene aayobile mbuyo bumo ubwa lisiku lya buhano na bubili kuli butusyo, pamo u sabata . . . (Ngimba uko kutalusya? Une ngulambalikaga ikyo pala, muketile.)

Kabuno umwene aayobile mbuyo bumo (mu lulagilo) isya lisiku lya buhano na bubili mu njila iyi, Kangi Kyala ābombiele atūsisye pa lisiku lya buhano-na-mabili ukufuma ku mbombo syake syosa.

¹⁵⁶ Apo po lilipo ilisiku lya buhano-na-bibili lyīnu. Lilino, Pauli abagile ukwitikisa ukuti Kyala āpele ikyene ku bene, iyo lyāli lya lisiku lya buhano-na-mabili. Kangi Kyala ābombiele atūsisye i lisiku lya buhano-na-mabili, Umwene āsayīle i lisiku lya sabata, Umwene alinkukemesya ilyene, kangi Umwene alinkukemesya ikyene, kangi alinkulipela ilyene ukuya lisiku lya butusyo. Kyala naloli ābombiele ikyene, ukufuma ku mbombo Syake syosa.

Kangi mbuyo ubu kangi, Linga abene bisakwingila mu butusyo bwangu. (Yeso ikuyoba.)

¹⁵⁷ Lilino, pala alipo u sabata uyungi pa buyobumo. Ngimba ikyene kili kugu? Lilino, kumbukilaga iki apa, “Butusyo bwa Kyala,” i lisiku lya buhano-na-mabili lila. Pauli āyobile, “Abēne bāli nakyo ikyo mbuyo bumo.” Lōli lilino kangi umwēne alinkuyoba, “Linga abēne bisakwingila mu Butusyo Bwāngu,” ukuyoba isya Yeso mwa Matai umma ndaga.

Ukukēta ukuti ukwēne kukusyālako ukuti bamō babagile ukwīngīla nkati, kangi ku bēne ku bābo ikyēne kyālūmbililige pankwanda bakālīngīle mma . . . panongwa ya kusitalwītiko:

Kangi, . . .

¹⁵⁸ Lilino pilikisa kifuki! Aligwesa ikupilikisa, yoba “Ameni.” [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.] Pilikisa:

Kangi, umwēne ābikile i lisiku limo, . . .

¹⁵⁹ Umwene ābikile i lisiku limo apa. Ngimba ikyene kyāli fiki? Aligwesa yoba ikyene pa kamokene. U sabata! Ngimba uko kutalusya? Umwene ābikile ilisiku lya buhano-na-mabili ilya ndungu ukuya sabata mbuyo ubu.

Kangi kangi, umwene alinkumilisya ilisiku limo, ikuyoba mwa Davidi (mu Masalimo), Umwisyùgu, ukufuma pa kabalilo katali fiyo; (mpaka Yeso ikwisa, umwe muketile, akabalilo ka kwanda)... ikyene kiyobigwe, Umwisyùgu linga umwe... mukupilika a masyu gake, mungümikàga indumbula syinu. (bulipo ubutusyo ubüngi bukwïsa; komma ugwanumbili, u gwämwambepo)

¹⁶⁰ Lilino, këtésya. O, ugwe kuyoba, “Akabalilo kāko uswe tuli ni lisiku lya buhano-na-mibili, nūsse.” Lilino, kolelélá ikyene itolo i miniti. Unko uswe tubale ilinandi ilikõnge, muketile, komma ukulyäga ilyëne nu bwëngó fiyo. Umma ndaga:

Kabuno linga Yeso áli ali ápele abëne... Namanga linga—linga Yeso áli ali ápele abëne ubutusyo, ilisiku lya butüsyo, polelo ángali umwëne pankyëni pake atikuyoba isya lisiku ilingi.

¹⁶¹ Akabalilo kako Umwëne ásanwisye ululagilo, ukufuma ku lulagilo ukubuka ku ipyana, angali Umwëne atikubapa abëne i lisiku ukutüsya, i lisiku lya butüsyo, i lisiku limo? Loli Umwene akäyobilémo siku nakimo isya sabata. Umwëne akäyobilémo siku nakimo isya Mpyágílo. Loli apa po iki Umwëne áyobíle, Pauli áyobíle. Lilino këtésya, “Pala...” Ilya 19... pamo ilinandi lya 9:

Pala patikusyalapo polelo yumo u sabata ku bändu ba Kyala. (Ikyo kyo umwisyúgu!)... Pala pikusyálapo... u sabata ku bändu ba Kyala.

Namanga umwëne (umwe na une) yüyo abömbile ñigile nkati mu butüsyo bwäke (Butusyo bwa Yeso, “Isaga kwa Une, mwesa umwe mukusukulika kangi muli nu nsigo unsito, Une nisakubapaga umwe u Butusyo”), *umwëne* (umwe pamo une) atalile alekile imbombo syake, mumo Kyala aabombole ukufuma syäke ku bwandilo.

¹⁶² Ameni! Apo po alipo sabata gwako. Ngimba ikyo kitalusye?

Unko uswe tubömbège... (alinkuyoba Pauli)... u kwïngila nkati mu butüsyo bula, asulwe unnyambala aligwesa abagile ukugwa ukufuma pa kyäkwegeləpo kilakila ikyä kusitakwitika (ikya masiku na fyosa bo ifyo, muketile).

Kabuno i lisyu lya Kyala lyo lyëngó fiyo, kangi lyamaka, kangi lyügi ukukindapo ukukinda ulübo ulwa bwëmbe kosakubili, ukulasa kôpe... kulásulania pakati pa moyo... kangi ilikëtela-ñäni lya i... kangi ilya... (unko uswe tukëte)... ilya mbepo, kangi ilya i... (itolo i miniti)... ukupägulania ukulásula kwa u moyo kangi i mbepo, kangi... utupüngunyo kangi u bömba, kangi... unketedi gwa minogono ni i fundo sya mu ndumbula.

Kakayako kamo akapeligwa kalikosa...kakaya kākubonekela pa bwelu mu nkyēni myāke: kabuno ifindu fyosa fili bwasi kangi figuligwe pankyenpa kisige Kyake ga uyu mwa yūyo uswe tukufimbilisigwa ukubomba.

¹⁶³ Lilino, kēta, Kyala ātūsīsyé i lisiku lya buhano-na-bibili, āpēlile ilisiku lwa buhano-na-bibili, ukupa ilyēne ku Bayuda ukuya kikūmbusyo. Une nguyoba isya Mwikemo Pauli lilino, muketile, apa. Lilino, ugwe kwinogona umwene átwalilaga Ikyene? Ngimba umwe mukwinogona umwene ali nu bwabuke? Lilino, ngimba umwene abagile ukuyoba fiki mwa Galatiya 1:8? “Linga u Gwandumi ukufuma ku Mwanya abagile ukwisa nukumanyisya ugwe inongwainunu iyingi yiliyosa ukukinda yila iyi une njobile, unko umwēne ayege kwa umwe gwakugunigwa.” Muketile, i nongwainunu sila sili pabwelu. Lilino, kētéysa.

¹⁶⁴ “Ena, Nkundwe Branham, lilino kiliku iki une mbagile ukubomba, itolo itika Yeso Kristi?” Umma. Ikyo kikaya Butusyo.

¹⁶⁵ Lilino, linga ugwe kulonda ukumanya iki...Balinga bikulonda ukumanya iki u Butusyo bwa Nkristi buli, yoba “Ameni.” [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.] Lilino, ugwe ubagile ukukisimba ikyene linga ugwe kulonda, Yesaya 28. Umwene alinkuti, “I fūndo yikufimbilisigwa ukuya pa fūndo—i fūndo,” ikuyoba. “I fūndo pa fūndo, ulukīndi pa lukīndi, apa panandi kangi apo panandi, kangi kolelela fiyo ku iki kyo kinunu.” Unsololi ikuyoba isya kabalilo kakwīsa, isya Butusyo, sabata. Bala untu gōsa, muketile, umwēne ikuyoba, “Utubalilo tula akabalilo kāko i lisiku lya sabata lisakumalisigwa lōsa,” kangi abēne bisakugūlisyága ifilato pa Mpyāgīlo mulamula mūmo abēne bābōmbile ikyēne pa Kilēmbélo, pamo kilikyōsa kyakongelelapo. Umwe muketile? Alinkuti, “Ngimba kabalilo kaki aka kikuyaga?” Alinkuti:

... i fūndo pa fūndo; ... lūkīndi pa lūkīndi; apa panini, kangi pala panini: kolelela fiyo ku kila iki kyo kinunu.

Kabuno ni milomo igwakitabu ni ndimi isingi Une nisakuyoba ku bandu aba.

...Kangi ili lyo sabata, u butusyo ubu Une nāyobíle ukuti abēne bikufimbilisigwa ukwingila nkati. Kangi kuli kyōsa kya Iki abēne balinkūmisya indumbula syābo nukuyugānia imitu gyābo nu kupīka Ikyēne. (Itolo ikindu kilakila iki abēne bābōmbile pa Pentekosti akabalilo kāko u Mbepo Mwikemo āgwīle pa bāndu, kangi u Mbepo Mwikemo āpegigwe ku bandu kunyuma kula pa Lisiku lya Pentekosti. Ikyo kyo Butusyo, u sabata ku bandu ba Kyala.)...

¹⁶⁶ Popāpo i nongwa yēne iyi uswe tukukyūngā paNdungu, kyālyāndigwe na ba tāta bītu baiyolo ba i Bāngēli, Mwikemo

Pauli, Yohani, Matai, Mariko, Luka, na bosa bala, abene babukile ukufuma ku nyumba ukubuka ku nyumba, abēne balyēgīle umugonesyo pa lisiku lya ndungu akabalilo kāko abafūndīgwa bikwisa palikimo, kangi ilyene lyākoleligwāga, komma sabata, loli i lisiku lya Ntwa.

¹⁶⁷ Yohani āyobile, pa Lusungo lwa Patmos, lyātalile lyābīkīgwe mbwitikisanio nkipāngā, “Une nāli mwa Mbepo pa lisiku lya Ntwa.” Uko ko kutalusya. Muketile? Kangi polelo umwene alinkukéta...

¹⁶⁸ Kangi—kangi, lilino, ilisiku lya Ntwa lyo—lyo lisiku ili u Ntwa asyūkile. Lilino, ugwe buka ukamwege ugwasýambukúlu, Josephus, Agabus, bingi ba abene abangi, pamo, komma Agabus, o, une ngabagila... Balibōsa ba bābō abasimbi baiyolo, kangi ugwe kwisakusyāganía kunyuma kula. Abasyambukulu ba kipāngā, *U Buku gwa Bafwiliila gwa Foxe*, bīngi ba abo, kangi ugwe kwisakusyāganía mula ukuti ubukīndāne bwēne... Abēne bo kibugutila kya ba Yuda. Kimo kya bēne abēne bākōlile “balyabāndu,” ikyo bāli Bakristi. Abēne bāyobile, “Alipo u nnyāmbala yumo uyu Pontiyasi Pilati āgogile kangi abafūndigwa bīsile nu kuhiya umbili gwāke. Kangi abēne balinkugufisa ugwēne, kangi paNdungu guligōsa—guligōsa abēne bikubūka ukulya i kiyabo kya ikyēne.” Abene bālyāga umugonesyo, umwe muketile. Abene itolo... Abene begaga umbili Gwake, umwe muketile. Abēne balinkuti abēne bikwēga u mbili gwa Ntwa, ubulilanisi. Kangi abēne bakāmènye iki ikyēne kyāli, kangi umwēne alinkuti, “Abēne bāli balyabāndu.” Alinkuti, “Abēne bikubūka kukulya pa lisiku lyawānda ilya ndungu, abēne bikwāgāna palikimo nukulya umbili gwa nnyāmbála uyu.”

¹⁶⁹ Kangi i njila yēne ugwe gwābagīle ukukīndanisa kali abēne bāli bakyūnga-lulagīlo nukupīka fiyo u busyūke, pamo kali abēne bāli Bakristi kangi bālitīke u busyūke, yumo ābūkile ku kipāngā pa Mpyāgīlo kangi yumo ābūkile ku kipāngā pa Ndungu, iki kyāli kimanyilo pakati pa fyēne.

¹⁷⁰ Ikyo kyo kikafu naloli, bule ikyēne? Umma ndaga. Ngusūbīla ikyo kikupilikisyā ikyene. U Mbepo Mwikemo yo...

¹⁷¹ Lilino, ugwe uli nakyo ikindukimo pala, nkundwe? Ugwe kulonda... Ngimba ugwe kulonda—ngimba ugwe kulonda ukubuka kula nukwamula ikyene? Unko uswe tukéte, papapa apa. O, ena.

5. Ngimba abaYuda bakāli bali nu lusako ukupokīgwa ukufuma pāpo akabalilo ka Bāpánja kakwīsa kukwīgala?

¹⁷² O, mwe, linga ikyo kikaya kinyāfu! Uswe tukaya na kabalilo akākubūka nkati mu kyēne naloliloli kinunu, lōli unko une mbabūle umwe iki. Kangi ugwe ega ilisyu lyāngu, une ngukunāngisyāga ugwe. Ukwisila... Linga ugwe kwēgāga ilisyu lyāngu (mūmo une ngulīngania ikyēne) kwa Kyala, polelo

ugwe būka ukakētésye ikyēne lōsa, muketile, kangi polelo ugwe kwisakusyāgánia. Panongwa yakuti une ngwinogonela... Une ngabagila ukukēta i koloko, lōli une ngwinogonela iyēne yikindile... Ngimba akabalilo ko fiki? Fiki? Sinda ukukinda lwéle-na-yimo. Une ngufimbilisigwa ukubūka ku kipatala ukufuma apa, kangi ngufimbilisigwa ukubūka ku New Albany ukufuma apa, kangi uswe tukufimbilisigwa ukusumuka pa maminiti malongo-mabili-na-mahano ukufuma pa matatu ndubunju. Polelo... Kangi une ngayamo pa kitala pāsi pa sala ibili pamo itatu pa ndungu ugu.

¹⁷³ Lilino kētésya apa, mbibimbibi lilino, ukutwāla iki. Ena, mwinangu mpala Nkristi, ilisiku lya Bápánja limalisigwe, ukumalisya lululu lilino. Kangi Kyala isakugomokelága ku baYuda. Kangi unko une njobe ku kapanga kanini aka aka une ngwipúta kingikingi. Kangi ubusololi ukufuma ku fiyabo ifikindane ifya kisu, ubwene bukonelela nkati munro ukufwana na iki. Une ngwitika ukuti unJuda... Lilino, kyunga ikijāsi kyāko pa miniti itolo, lilino.

¹⁷⁴ U n'Juda akabagilamo siku ukupilikisa ikīndu kimokyēne iki ikya kipānga kya Kikristi. U n'Juda ambulile une, utubalilo twingi, "Nkundwe, ugwe ukabagila ukuntumulania Kyala mfiyabo fitatu nukumpa Umwene kwa une." U n'Juda ali na Kyala yumo, kangi uyo yo Yehova.

¹⁷⁵ Kangi u Gwāpānja afulugènie ikyo fiyo naloli, mpaka umwēne amanyisise ikyēne mu njilo yimo, napāpi, ni bumanyi. Une ngwitika umwene—umwene ali nu—nu bupilikisyō bwa ikyene, ukuti bakayapo abakyala batatu. Alíko u Kyala yumoywene, ukubonekela pabwelu kutatu. Ubūndu butatu mu Mundu yumoywene. Kangi akabalilo kāko ugwe ubagile ukwega i ndumi, une ndinkuyoba kwa Hyman Appleman... Mwe bingi ba umwe mumenye umwene. Umwene alinkuti, "Nkundwe Branham, linga ugwe kwega i ndumi yila ku Palestina ni fika," alinkuti, "kwisakuyako abaJuda maelifu-elifu bisakwambilila Yeso Kristi ukuya Mpoki gwabo gwabenenenabene." Muketile, uko ko kutalusya. Lilino, une ndinkuti...

¹⁷⁶ Apa po yilipo i Ndumi uswe tuli nayo apa. Yeso āli Yehova akupililige mu nyōfu, ukusuluka pāsi akupililige. Lilino, Kyala (Tāta, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo) akaya bo lōbe lwāko, yumo, bo bāndu bambo bikwīnogóna ikyēne. Ikindu kyosa kili itolo bo... Umma, Kyala yo... Une itolo nkibālwile ikyene kwa ugwe pa kabalilo aka kakindilepo, muketile, ukuti bulipo ubutatu mwa Yumoywene.

¹⁷⁷ Une ne butatu mwa yumobwene. Une ne moyo, mbili, kangi mbepo, mu mundu yumoywene. Ngimba uko kutalusya? Nalōli. Une ne—une ne ndendekigwe ukufuma—ukufuma ku mbakasya, ililopa, ni ndepa, kangi lōli ikīndu kimo. Muketile? Kilikyōsa ugwe kukēta kili mu butátu, kangi ubutátu mu bumobwēne.

¹⁷⁸ Bwālipo ubutatu mu ngalaba. Ikipālo kya pāsi, ifīndu fyākwāfula; ikipālo ikyakibili kuli injuni, ifīndu fyakupuluka; kangi i kipālo kyabutatu kuli Noa ni kikolo kyāke. Kilikyōsa!

¹⁷⁹ Mu kitēmbe. Kyālipo ikilūndilo, ubuyo ubwīkemo, u Bwīkēmo bwa bwīkēmo. Muletile?

¹⁸⁰ Kangi pafumile ukuyapo ingulilo itatu. U Bwatāta, u Bwanabulumiana, kangi i ngulilo ya Mbepo Mwikēmo. Muketile ifi une ngusanusya? Loli bala batatu... Uswe tutikuyoba, “aba Kyala bitu.” Ikyo kyo bwitafifwani, kangi u n’Juda amēnye ikyo. Lōli akabalilo kāko ugwe ubagile ukutēndéka ikyēne ku mwēne ukuti uyu Yeso YO Kyala, Yehova Kyala, komma u mündu gwākibili pamō u mündu gwakitatū, ikyēne kyo Mündu yulayula akabalilo kōsa ikwitēndéka Mwēne ukubonekela. Muketile? Kangi polelo ni fika ni fiswigo ukusisimikisya ukuti Yeso asyukile ukufuma ku bafwe.

¹⁸¹ Kangi uyu Dokotala Reidhead...

¹⁸² Nkundwe kunyuma kula, u mmanyisi gwa kipanga, mmanyisi gwa pamwanya, mmanyisi gwa sukulu, apa mu kipanga ikilo iki, Une nālimbwene umwene, kangi une nāponiènie amaboko nu nkasi gwāke nu mwāna kunyuma kula. Umwene áli panja pala ukumpilikā umwēne ikulumbilila ikilo ikingi. Une ngwinogona abēne bali apa, linga abēne bakabūka, ngusūbila umwēne yo mmanyisi gwa sukulu mu Louisville. Mulimosa, abene baali panja pala ukumpilikā umwene.

¹⁸³ Ikyēne kyo kyapamwanya, u nnyāmbála isile ku nyūmba yāngu, umwēne nu nnīne (kangi un’Juda), imyesi minandi igi gikīndile. Kangi umwēne alinkuti, “Nkundwe Branham, une ndinago amadigri *agakuti-ubwingi* mu Bob Jones. Une ndinakyo... ukufuma ku Wheaton.” Ubumanyi bosa ubu bwabagile ukulundikigwa mwa umwene! Alinkuti, “Une nītīke Kyala ukufuma pápo une nāli ndumiana nnini.” Kangi alinkuti, “Pōpe ubūmi bwāngu bukāli buli bwāsi!” Umwēne alinkuti, “Ngimba abamanyisi bāli basobi?”

¹⁸⁴ Kangi apa bo bupilikisyo. Linga aligwēsa... Linga bamō mwa umwe mwāliko kula ku Open Door ikilo kimo, akabalilo kāko uswe twāli banandi tukulūmbilila palikimo. Umwēne alinkuti, “Akabalilo kāko une nāli nagwe uwangā unjobelamūmo...” Lilino, pilikisya, akatēmbe akanini, panongwa ya nyīpúto syīnu ni fīndu ifi fitūlile panja, pilikisya ku iki. Umwene ālimbulile une ifi pabutasi, apa ku nyumba.

¹⁸⁵ Umwēne ālīsile ku nyūmba yāngu, umwēne alinkuti, “Nkundwe Branham,” alinkuti, “Une ngaya nago amasyu.” Umwene alinkuti, “Ngimba kilipo ikindukimo ikikulumbapo ukukinda iki iki une nītīke nukwitikisa, Kristi ukuya Mpoki gwāngu gwa pamwene? Kangi une ngwitika ukuti une mbapigwe kābubili mwaa Mbepo, loli une ngaya nabo ubuketi bwa kalikosa.”

¹⁸⁶ Une ndinkuti, “Nkundwe, nububibi mūmu une nkibengile ukuyoba ikyēne, abamanyisi bakusyōbile ugwe, i sukulu yāko.”

¹⁸⁷ Kéta, mumo une—une mbagile ukuyoba ukuti, une ndikwitika mu ukubīndikisyu ni kyāla i injila yako ya ku Mwanya: “Ngimba ugwe kwitika iki?” mu fipanga, “Lilino, apa, unko une ngubinda-ni-kyāla ukwisila apa, i—i Bangeli likuyoba *iki*, ngimba umwe mukwitika ikyo?” U mōhési ikwitika kangi ikuntetema! Ikyene kikaya iki ugwe kwitika. U mbepo Gwako ikufimbilisigwa ukupimba ubuketi nu Mbepo Gwake ukuti umwe mwe banabalumiana na banabalindwana ba Kyala, ukwisila ukuya mpāpīgwe kabibili kangi ukuti mwambilíle u lōsyo lwa Mbepo Mwikemo.

¹⁸⁸ Umwene alinkuti, “Nkundwe Branham, ngimba ugwe kwinogona fiki isya baPentekosti?”

¹⁸⁹ Kangi une ndinkuti, “Iyo yo nongwa une ngubōmbéla na bēne. Iyo yo nongwa une ne—une ne ngwendendeka na bene, abene bali nakyo ikindukimo iki ugwe ukaya nakyo.” Une ndinkuti, “Ni figili fyābo na filifyōsa, abēne balinabo u bwānaloli ulu umwe mukamanya nakimo isya ubwēne.” Kangi une nāyobāga ku yumo mwa banyāmbàla abakulumba abakinde-bōsa mu America, papalapa akabalilo kala. Ena, nkulumba. Umwēne yo pulezidenti gwa Sudan Missions, yo nkulumba unkinde-bōsa nkisu kyōsa, gwalwālo ku kikōngōti. Umwene āmenye a Masimbo, kangi u *bufwe, ukusyiligwa* nu *busyūke*, itolo ukulumbilila iyene bo nyumba pa moto. Lōli ikyo kikaya Ikyēne. U mōhési abagile ukubōmba ikyo, yōpe. U mōhési yo itolo gwālwālo bo mūmo umwēne abagile ukuya.

¹⁹⁰ Lōli, nkundwe, Yeso Kristi āyobíle, “Pene pāpo u mūndu apāpīgwe mwa Mbepo gwa Kyala umwēne atisakukēta i Kitangalala kya Kyala.”

¹⁹¹ Komma itolo panongwa yakuti ugwe kuyoba, “Ena, une ngwitika ikyo. Ena, une—une ngwitika ikyo kyo njila yila. Une ngwitika ikyo. Ena.” Ikyo kitikubōmba ikyēne. Ikyēne kikufimbilisigwa ukuya kyakubonekela kya Bupāpīgwe ubupya. Ikyēne kibagile ukuya kindukimo pakati pa ugwe na Kyala ukuti ugwe umenye ugwe ukilēnie ukufuma ku bufwe ukubuka ku Būmi.

¹⁹² Alinkuti, “Nkundwe Branham, ngimba une mbagile ukwambilila Mbepo Mwikemo?”

¹⁹³ Une ndinkuti, “Mbīkile itolo amaboko pa Hyman Appleman pāsi pala, kangi umwene ālyambilíle u losyo lwa Mbepo Mwikemo.”

¹⁹⁴ U n’Juda uyūngi uyu alinkwānda ukulila, kangi alinkubongotola ilindalasi pa ka mēsa akanini ka kofi pala, kangi alinkuküta akatubwi akanywāmu pamwanya pala. Bosababili ba abēne balinkuti, “Nkundwe Branham, ngimba uswe tukummwambilila bulebule u Mbepo Mwikemo?” Abasukulu!

Abalūgi abakīnde-bōsa, abakomu! Abakīnde-bōsa aba balimo nkīsu!

¹⁹⁵ Kangi une ndinkuti, “Injila ya bafundigwa iya kwambilila u Mbepo Mwikemo ko kwāla amaboko pa bene.” Uko ko kutalusya.

¹⁹⁶ “Ukwāla pamwanya ukwa maboko.” Ananiya ikwīsa ukwāla amaboko pa Pauli ukuti umwēne abagile ukwāmbilila ukukēta kwāke kangi nukuya isusīgwe na Mbepo Mwīkēmo.

¹⁹⁷ Filipu alinkubuka kula nukulumbilīlā pāsi pala, nukōsyā ikipambo kyōsa pāsi kula mu Ngamu ya Yeso Kristi. U Mbepo Mwikemo akālisile pa nayumo, panongwa yakuti Peteri ali ni fungulilo. Kangi umwēne ikusuluka pāsi, kangi umwēne alinkubīka amaboko pa bēne, kangi abēne bālyāmbilile Mbepo Mwikemo. Ngimba uko kutalusya?

¹⁹⁸ Pauli, mu Imbombo 19, ukufuma pāpo umwēne ākīndíle ukukilania. Apollo, āli luko lwa Billy Graham pamwanya pala, āyāga nu luyigo ulukulumba kangi akabalilo akanunu. Umwene alinkuti, “Ngimba umwe mwambilile Mbepo Mwikemo ukufuma pāpo umwe mwālitikē?” ku kipāmbo kila kya baBaptisti.

¹⁹⁹ Abene balinkuti, “Uswe twe bakongésyi ba Yohani. Uswe tumenye! Apollo yo ndumbilili gwītu, umwēne yo gwandagilo umpīnduke, unnyāmbàla uwgamahala ukukīnda-bōsa nkīsu.”

²⁰⁰ Umwene alinkuti, “Loli umwe ngimba mwambile u Mbepo Mwikemo ukufumila papo umwe mwitikege?”

Umwene alinkuti, “Uswe tukamanya mma kali aliko yumo u Mbepo Mwikemo.”

Alinkuti, “Polelo ngimba umwe mwālyōsígwe bulebule?”

Alinkuti, “Uswe tosígwe kwa Yohani.”

²⁰¹ Alinkuti, “Umwene ōsyāga ku lupīnduko, ikuyoba ukuti ugwe kwitika pa Mwēne ikwisa, pa Yeso Kristi.” Kangi akabalilo kako abene bapiliike Iki, abene bōsigwaga mu Ngamu ya Yeso Kristi. Kangi Pauli alinkwāla amaboko gāke pa bēne nukwāmbilila Mbepo Mwikemo, balinkwānda ikuyoba mu ndimi nukunkūsyā Kyala. Ikyo kyo pabwelu mūmo une mmanyile i Lisimbo.

²⁰² Lilino, keta, mwinangu! Pabagilo ukuyapo ukukīndana kunini apa mu bwinogonelo bwāko, ’nongwa yakuti uswe twa tufuluganikēne lōsa na kilikyōsa. Lōli unko uswe twāle ikyēne pānja, kisita kugela ukubīkapo usanusila kwāko. Yoba iki i Bāngéli likuyoba, itolo bala Ilyene injila iyi.

²⁰³ Kangi une ndinkuti, “Ikindu kyene iki une nkimenye, nkundwe, ko kubīka amaboko pa bēne aba bikundolonda u Mbepo Mwikemo.”

²⁰⁴ Umwene alinkuti, “Ngimba ugwe ubagile ukulambalika amaboko kangi—kangi nsuma Kyala ukutusaya uswe nukutupa uswe u Mbepo Mwikemo?”

²⁰⁵ Une ndinkuti, “Une ngubombaga.” Kangi uswe twāfugéme pasi pakipālo, kangi une ndinkwāla amaboko pa bēne. Kangi kifuki imilungu minandi ukufuma apo, bosa-babili ba abēne bālyāmbilile u lōsyo lwa Mbepo Mwikemo. Kangi akabalilo kako u Dokotala Ntuli uyu ālyambilile u losyo lwa Mbepo Mwikemo, ukwisa ukukinda mu ndimi iyingi. Ena, nkulumba.

²⁰⁶ Kangi aba Sudan Missions gwīnu balinkuti, “Uswe tukaya nabo u buyo kuli u nnyāmbàla uyu ābagìle ukuyoba mu ndimi.”

²⁰⁷ Kangi umwene alinkwisa kwa une nukuti, ““Umunduyumo ikuyoba mu ndimi?””

²⁰⁸ “Fiki, fiki,” une ndinkuti, “abene bakaya nu buyo nabumo ubwa Yeso Kristi, namanga Yeso Kristi āyobìle mu ndimi inhesya; nukufwa, ikuyoba mu ndimi insitakumanyígwa.”

²⁰⁹ Abene balinkutoligwa ukwitikisyá ubumanyisi bwa Pauli, Pauli áyobile mu ndimi ukukinda bosa ba abene.

²¹⁰ Yumo āyobíle kwa une mmayolo, alinkuti, “Une kinunupo ukuyoba amasyu mahano nu kupilikisyá.”

²¹¹ Lōli ubumanyisi bwa Pauli bulinkuti, “Nyonywaga busololi, kangi komma ukukanisyá ukuyoba mu ndimi.” Kangi abene bikukanisigwa ukuyoba nu ndimi!

²¹² Ukuyoba mu ndimi kyo kikūngilwa Kyamwakyala kya Kyala iki kyo kya nkipānga itolo mulamula umwisyugu mumo ukwene kwāyilile kunyuma kula ku bwandilo. Ikyo kyo katikati Bwanaloli. Ena, nalolololi! Ikyo kyo kimanyisyó kya i Bangeli. Ikyene kyo kyabupi Kyabunyakyala, kangi ugwe kupíka ikyo itolo mumo ugwe—ugwe kupíka u Bupapigwe ubupya, umwe mukukāna kilikyosa iki Yeso āmanyisyágå akabalilo kāko umwe mukugela ukutumula ikyo pānja.

²¹³ Lilino, ugwe ubagile ukubuka gwāndìsu pa ikyo, bingi ba abene babōmbile. Loli une nguyoba, “Ikyo kili nu buyo bwake.” Ikyene kifwene itolo ni filato; akabalilo kako ugwe kūla ifilato, indimi sili mu syēne. Kangi uko ko katalusya. Akabalilo kako ugwe uli mu Mbili gwa Kristi, Kyala ali ni mesa yiswile, apa. Umwene ali nu lugano, Umwene ali nu buhofu.

²¹⁴ Linga une nābukága ku mēsa yāko nukwitugasya pási pala, kangi ugwe gwātile, “Ndumbilili, isaga ukalye nanine,” une ngwitika ugwe unganile une. Kangi ugwe gwāli ni ndima ni mbatata na bakalōti kangi inguku ingalangigwe na kisyesye kya mūngu na lupyu lwa matalala, kilikyōsa kitūgèsye pala. Fiki, une ngwitika une nguyaga itolo gwakwambililìwa ku mbatata bo mūmo nāli ku ndima. Ikindu kyene, une ngusubila une nguyaga itolo gwakwambililìwa ku nguku iyí bo mūmo une nayaga pa kisyesye. Ikyene kyo kyosa pa mēsa. Kangi i

kindu kyene iki une ngufimbilisigwa ukubomba ko kuyoba, “Ngimba ugwe ubagile ukumbilako une ikisyesyé kimo?” Kangi une ngwitika ni ndumbula inunu iyabwabuke, ulugano lwako kwa une, ugwe ubagile ukuyoba, “Naloliloli, nkundwe gwangu, uliyaga na kayabo akanywamu akanunu ka ikyene.” Ngimba uko kutalusya? Linga une mbagile ukuyoba, “Ngimba ugwe ubagile ukumbilako une imbatata?” “Fiki, naloliloli, nkundwe gwangu, apa iyene yili.”

²¹⁵ Kangi ukusayo lulilôsa ulwabutabuli ulu Yeso Kristi ãfwilile kangi âlyülile mu buhõmbe Bwâke pa Kalivari, ikyene kítugesye pa mësa kangi u mwitiki aligwesa itugesye pankyenî pa ikyene. Haleluya! Linga une ngulönda ulubümbulusyo, une nguyoba, “Täta, mbilako une ulubümbulusyo lumo,” kangi une ngônelela ulwëne pa ndelema yângu nukulya i kinywâmu... Lilino, linga ugwe kulonda ukuya ni njala ku bufwe, kindililaga. Ena, nkulumba. Kangi linga ubusololi, ukuyobela mu ndimi...

²¹⁶ Kangi—kangi polelo u nnyâmbâla ãsimbile nkati mula, umwëne akämènye ukuti une näyobaga... natalile nayobaga mu ndimi nîmwène. Kangi umwëne ikusîmba i bûku ili, umwe mwisakwâga ilyéne lisakubalania mfikolo. Kangi palubafu lwa ikyo, u nnyâmbâla uyu ali nabo malongo-mabili-nabahano abalumbilili abapamwanya aba Moody Bible Institute bikulondalonda ikyabupi kya kuyoba mu ndimi. Abându balwâlo basulikigwe mwanya ukuya pâsi. *U Bûmu Bwakikristi*, umwësi ugu—ugu, këta i kalatasi ya *Bûmi Bwakikristi* umwësi ugu, pa lyâni lya kalongo-na-lwêle-na-limo, kangi keta ku unkulumba yula dokotala gwa bunyakyala, alinkuti, “Ngimba uswe tukwitikisyaga iki? Ngimba uswe tutagile ikindukimo?”

²¹⁷ Une ngupilika ubwîngi ubwa fula yikwîsa! Ugwe uli nabo abându bikuniõgotola ikyéne ukusyungitila i nguto, lôli ubwëne bwîsile ku buyo ubu Kyala ikupa ikîsu kya Bâpanja ubuyugânie nu lôsyo lwa Mbepo Mwikemo, ukôneléla Ikyéne môsa na bôsa ubwîsusye Bwâke na maka ni fimanyilo ni fiswîgo. Inongwa iyi une ngukolelela... aba Pentekosti bagutiligwe pânja pa nguto kangi balinkubûka bwândisu pa fîndu ififikindâne bo ikyo, akabalilo kakâkile tâsi mma. Iyo yo nöngwa abëne bafumile pakuya na fyôsa ifi ifigili. Loli ulo lo lufingo Lwamwakyala lwa Kyala kangi i Lisyu Lyamwakyalalya Kyala, kangi Ikyene kikufimbilisigwa ukwisa ukuboneka namanga Kyala abömbile ayobîle lulo. Kangi une ngwitika itolo bo bukâli ubumalikisyo bwa kabalilo ka Bâpanja ukuti Kyala isakonelela panja pa bâlwalo.

²¹⁸ Ugwe ubagile ukubala ikyéne mu *Reader's Digest* umwësi ugu, ubufumusye bwa u Ogastii uyu ugwa ikyéne. Bûka kakête ikyéne, mûmo fikuti undumbilili gwa kiMwthodisti pâsi pala mu kigemo kula, ikwîputila u nnyâmbala yula alâmbalele pala ikufwa pa kitala kya kipatala, kangi u nkëti gwa Mbepo Mwîkëmo ikwîsa kangi u nnyâmbâla âumbulusigwe palapala.

Haleluya! Naloli. Kyala alinabo ububumbulusyo Bwamwakyala bwitugesye pa mësa apa! Umwene ali nu busololi bwitugesye pa mësa apa! Umwene alinako ukuyoba mu ndimi pa mësa apa! Umwène ali nafyo ifikungilwa fyamwambepo fihano-na-fina ifyamwambepo mu Mbili, kangi umwe mukwambililiga kwa kilikyösa kya ifyène! Aleluya! Ena, nkulumba, apa uswe tuli.

Kisa... Ku bwīgalilo bwa Bāpánja, ngimba abaYuda bisakugomokelága?

²¹⁹ Ena, nkulumba. A Masimbo mingi, kalumbu, nkundwe, aligwesa uyu yo ali. Yoeli ukuya limo, "Iki kandona āfilekileko, imisyonono gilinkulya," na fyosa bo ifyo, umpiki gula. Kangi Yeso āyobile Mwene mumo abene bisakukagigwaga na filifyosa. O, i Lisimbo lyösa, Danieli na kulikösa, likuyoba isya ikyène. Ena, Yeso alinkuti, "Akabalilo kako ugwe kukéta ikipiki kya mäfilu kikusösyä panja ubulënge, umenye akabalilo kali kifuki."

Une ngwítika ili ilingi ili likubömbela ni kindukimo na ikyène:

6. Ngimba ugwe kwitika ukuti ukugomokela kwa baJuda—baJuda ku Palestina ko kufwanakisigwa ku busololi bwa i Bangeli? Uswe tupilike ukuti ugwe gwabukaga ku Palestina, ngimba ikyo kyabwananaloli?

²²⁰ Ena. Ena, nkulumba. Unko une mbabüle umwe ikindukimo, kimo mwa kikulumba ukukinda... Linga ugwe kulonda ukuketa akabalilo kaki aka kyinja ikyene kili, kéta pa kalendala. Linga ugwe kulonda ukuketa akabalilo kaki aka kilo ikyene kili, kéta pa koloko. Linga umwe mukulonda ukukéta lyo lisiku liki umwe tulimo nu bumi, kéta kükko abaYuda bali. Ako ko kapatu-kakabalilo ka Kyala.

²²¹ Kangi këta! Ikilo kilakila, ilisiku lilalila, ili u Gwändúmi gwa Ntwa ālyágéne na une, 1946, pa Meyi ugwa buhano-nabibili, ku Green's Mill, Indiana, ilisiku lilalila ulwítikàno lwa lutëngano lwásainìgwe kuli baYuda kangi abene bayëngigwe ukuya kisu ku kabalilo kakwanda ku fyinja malongo mabili na fihano. Haleluya!

²²² Kangi, ikilo iki, i ndëmbèla ingulu ukukïnda-syösa nkïsu kyösa, indondwa indononde-ntändatu ya Davidi, yikukwëlèla pamwanya pa Yerusalem ku kabalilo kâkwànda mu fyinja bamia malongo-mabili-na-fihano, ukufuma ukusosigwàpo kwa Babeloni. Yeso alinkuti, "Akabalilo kako ugwe kuketa u mpiki gwa mäfilu gukutwâla panja ubulënge." Pala umwene alipo! Pala Umwene alinkuti, "Manyila ikimanyilo. Ugwe kuyöba 'palumu pali kifuki.' Akabalilo kako umwe mukuketa iki, mumenye ukuti akabalilo kali pa kifigo." Uswe tuli palapala pa bumalikisyö bwa kabalilo.

²²³ Këta mümo i "kyämwiko" kya Danieli, na fyosa bo ifyo, umwe mumenye, akabalilo kâko Yeso āyobile. "Akabalilo

kāko u Nsōka unkulumba isakwisa, Umwēne isakusolola a— a masiku elifu yumo na bamia babili ukongelelāpo malongo-ntāndatu,” iki kyāli fyinja fitatu ni myesi ntāndatu. Kangi ikyo kyo katikati iki Yeso ālumbilile. Umwēne isíle ku baYuda pabēne, polelo Umwēne isakutumuligwāga ku—ku likemo panongwa ya bāndu. “Kangi ikyāmwiko kila kikupela ubusāme,” abaMuhamadi ukubātika abaSilamu ba Omar pala. “Kangi abene bisakukanyangaga pasi ifibumba fya Yerusalem mpaka” (whuu! Mpaka fiki?) “akabalilo ka Bāpánja kafwanakisígwe.” Kangi polelo Umwēne isakugomokelága ku baYuda kangi, kangi apo po pāpo u Bwīte bwa Armageddon bukwēga . . . Pala Umwēne akolile a Bāpanja, ukwēga a bāndu ukufuma mu Ngamu Yāke, u Nsingilígwa Gwāke. Kētésya. Ena, nkulumba. Maelifu mia-yumo-na-malongo-mana-na-bana bo bōsa baYuda batabulígwe aba babagile ukwīma pala tāsi. Fyōsa ifi . . .

²²⁴ Polelo akabalilo kako i Kipanga kyegigwe mmwanya, Mōse na Eliya bikuboneka, mu Busetuli 11, nukulūmbilila Yeso Kristi ku bene. Kangi u Mbepo Mwikemo egigwe ukufuma ku Bāpanja, kangi u Kunyakiligwa kukwīsa kuli i Kipanga ukukwegigwa mmwanya. Kangi abaYuda aba basyēle apa bisakulūmbililuwāga ku fyinjā fitatu na sinda, panongwa yakuti umwēne āyobile, “Gilipo imilungu malongo-mahano-na-mabili gikāli gibikigwe ku bāndu Bāko, kangi Mesiya isakutumuligwa pakati pa bēne.” Akabalilo kāko Umwēne asōsígwepo, a Bāpánja bisakupegigwaga ubuyo, kangi polelo abēne bali ni fyinjā fitatu kangi sinda ukulumbililuwāga, isya Yeso Kristi.

²²⁵ Naloli, abaYuda bikwīsa. Kangi une ngwitika, nkundwe, ukuti akabalilo kako uswe tukufika kula ku Palestina akabalilo aka . . . O, iputa! Abene bikubala ili Bangeli lila.

²²⁶ Itolo ukuyopa kumokwene ukwakongelelapo, polelo une ndinako a kanini, akalālusyo akapīmba apa, kangi ikyo kyo fyōsa fya gēne. Ili limo apa une ngwinogona lo lwīpúto.

²²⁷ Kēta iki! Dokotala Reidhead āyobile, imile pala ikuyoba ku gwaMuhamadi unkumu . . .

²²⁸ Lilino, bīka imbulukutu syīnu kuno kifuki. U gwaMuhamadi, une nāli nabo ukusyūngutīla maelifu malongo mabili ga bēne ukwisa kwa Ntwa Yeso akabalilo kako abene bāketile ifimanyilo ni fiswigisyo pala mu Africa. Iki . . . Pamo, umma, komma maelifu malongo mabili; ikyene kyali maelifu malongo matatu mu bosa. Une ngusakisya ikyēne kyāli maelifu kalongo ga abēne bālisile, ’nongwa yakuti ubwingi ubunywāmu bāli—bāli baMuhamadi. Kangi akabalilo kako abene bālimile pala, kangi une ndinkuti, “Yo ani gwa basololi binu ku tempeli abagile ukupela unnyambala uyu ukuya mbumbuluke?” Une ndinkuti, “Kyo kiliku ikya fifwāni fyīnu,

kwa umwe benekīsu, kibagile ukupela unnyāmbàla uyu ukuya mbumbuluke?" Une ndinkuti, "Nayumo gwa bēne! Nayumo unsololi ku tempeli...kangi umputi nayumo, ndigi." Kangi une ndinkuti, "Nakimo ikifwāni kyābagile ukubōmba ikyēne. Kangi komma nanīne nabagile. Loli Kyala gwa ku Mwanya afyusyle u Mwanundumiana Gwake Yeso Kristi Uyu yo ali nu bumi pakati pa mundu umwisyugu, Uyu yo alimpelile umwēne mbupelelesye mbumbuluke bo mūmo umwe mukumbona umwēne imile." U nnyāmbàla nu nnyololo ukusyūngutila amakosi gāke, bafimbilisigwaga ukundongolela umwēne ngati imbwa. Nkabalilo ka miniti yimoyēne imaga pa malundi, gwabwila kangi ali kanunu.

²²⁹ Kangi Dokotala Reidhead alimbūlile une ikilo kimo akabalilo kako uswe twalitugesye pala mu ligali, umwene alinkuti, "O, mwe!" inogona isya ikyene. Umwēne alinkuti u gwaMuhamadi uyu ikwisa ku mwēne, kangi alinkuti umwēne āyobaga ku gwaMuhamadi uyu, u nnyāmbala gwasukulu fiyo. Umwene alinkuti, "Ena, nkulumba, nongwa ya fiki ugwe utikutāga unsololi ugwayiolo unfwano, Muhamadi?"

²³⁰ Lilino, kumbukilaga, abaMuhamadi bikwitika mwa Kyala. Panja pala mu—mu Afrika, i kikulumba "bongo," i "dongo," yitulikigwe mmwanya bo lula. Kangi abēne bikwēga ingulumba inywāmu inyūndo ya mpulya kangi bikutika ikyēne bo lula, kangi ikyēne kikukuba pānja mōsa nkīsu. Kangi ugwaMuhamadi aligwēsa ikwīma, kangi umpūti ikwēnda panja pamwanya pa tempeli, kangi ikuyoba "Alipo yumoywene ugwbawanaloli kangi ugwapumi Kyala, kangi Muhamadi yo nsololi Gwake."

²³¹ Abo bo bāna ba Ismaili. Muketile, Hagari, abēne bo bāna ba Abraham ukufuma mwa Hagari. Muketile? Abene bikwitika mwa Yehova Kyala ugwanaloliloli, lolī abene bikwinogona Yeso... (Yula āli... Umwēne yo Ntabuli *gwītu*, ātumīgwe ku Bāpánja ukufuma ku nkīkūlu umwābuke; Īsaki, muketile, kangi ukwisila mwa Sarah). Kangi lilino, abēne bāli ukwisila Hagari, Ismaili, kangi bikwīsa abaMuhamadi.

²³² Kangi ku lipumba lya Muhamadi, ugwe ubagisenie ukubūka kēta, ikyēne kyo kiswigīsyé, ilipūmba ilikulumba pala. Kangi ku fyīnja maelifu mabili yilipo i falasi yibikīgwēpo ikikota, yīmili pala. Muhamadi āfīngile ukuti umwēne isakusyūkāga ukufuma ku bafwe ilisiku limo kangi ukunyela pa falasi yila nukupōnjóla ikīsu. Kangi kalikosa—akabalilo kalikosa abene itolo bikusanusya i falasi yimo ukufuma ku yingi; bikugūlila pala nu nsikali unsubiligwa, imile, ikugūlila kuli Muhamadi ukusyūka ukufuma ku bafwe. Ifyinja maelifu mabili fikindilepo ukufuma pala.

²³³ Abene bikwitika mwa Yeso, abene balinkuyoba Umwene aali nsololi. Pa fibūmba fya Yerusalem unkūlu kilipo

ikyakwīputilamo ikikulumba ikinywāmu kiyēngìgwe, ikyo kyo kya Muhamadi ukwisamo. Kangi akakwīputilamo akanini panandi pasi apa, ako ko ka Yeso. Muketile, abēne balinkuti, "Yeso akākomelelígwe, abēne bāli fyōsa bafuluganikisígwe mōsa kila." Alinkuti, "Umwene āfikile pa falasi kangi itogagapo ukusōkápo." Muketile? Lilino, abene—abene bikwitika ikyo.

²³⁴ Abene bali na akatononde akakesefu pakati pa maso gabo. Abandu pala aba bikubuka ku India, umwe mwisakukētésya ikyene. Mwe, abene bisakwima pala m'maelifu.

²³⁵ Kangi polelo Dokotala Reidhead alinkuyoba umwēne ālīmile pala, kangi umwēne alinkuti, "Lilino, nongwa ya fiki ugwe utikutāga unsololi ugwayiyo umfwano nukummwambilila Yumo Uyu asyukile ukufuma ku bafwe, u Kristi gwabumi?" Lilino, umwene aali mfunda kangi umwene aamenye akabīkilo mbuyo amasyu gake.

²³⁶ Alinkuti u gwaMuhamadi yula alinkukēta ku mwēne, (nkomu, unnyāmbà ummanyili, palapala pala mu America āmanyisigwe kuno) umwēne alinkuti, "Nkulumba, nikisa nkulumba, kyo fiki u Yeso gwako unsyūke abagile ukubōmba kwa une fingipo ukukīnda u nsololi gwāngu umfwano abōmbile?" Alinkuti, "Unsololi gwangu āfingile kwa une u Bumi ukufuma pa bufwe. Ikyo kyo iki Yeso aabombile." Ena, umwene aali nakyo ikindukimo. Alinkuti, "Lilino, bosa babili ba abene bāsimbile u buku. Umwe mukwītika limo ili Yeso āsīmbile, une ngwītika limo ili Muhamadi āsīmbile. Bosa-babili bafīngile u Būmi." Alinkuti, "Kyo fiki iki u Yeso gwāko abagile ukubomba fingipo kuli une ukukīnda ugwanāgu—ugwanāgu Muhamadi abagile?" Ena, u nnyambala, mu fundo nubupepe, ikyene kyo bwanaloli. Umwēne āyobile, "Lōli itolo a kabalilo, nikisa nkulumba." Umwēne alinkuti, "U Muhamadi gwāngu akaffīgilemo siku ifindu ngati u Yeso gwāko abōmbile. Yeso gwako aafingile... Abene balinkuti, 'Umwene asyukile,' kangi ayaga pakuya na umwe akabalilo kosa, ku bumalikisyō bwa kisu; kangi ifimanyilo ni fiswīgo filafila ifi umwēne abōmbile, umwe ubagile ukubōmba nūmwē, mpaka ku bumalikisyō bwa kisu. Umwe mwabagile ukubūmbulusya ababine, nu kusyūsya abafwe, nukusuka ababukoma, nukukagila panja imisyētāno." Alinkuti, "Une nāfūndile i Kikristi, na-mosa." Alinkuti, "Lilino unko une ngēte umwe bamanyisi mukutwāla Yeso Kristi, kangi une nisakwītika umwēne āsyūkile ukufuma ku bafwe. Lōli, panja pa kila... Muhamadi akāfingilemo siku uswe ifindu bo ifyo, umwēne itolo āfīngile uswe Būmi ukufuma ku bufwe. Kangi ikyo kyo kindu kilakila iki umwe mukumanyisya, kangi ukukilania ikingi." U nnyāmbala yula āli ntalusye, ugwaMuhamadi yula āli katikati ntalusye.

²³⁷ Dokotala Reidhead alinkuti umwene alinkwima nukukuuta. Alinkuti, "Nkundwe Branham, une ndinkwinogona isya ugwe." Kangi umwēne abopile kula, nukubūka nkati mula, kangi une

ndinkubīka amaboko gāngu pa mwēne, nu losyo lwa Mbepo Mwikemo lulinkwisa pa mwene. Kangi lilino umwene ikukéta imboniboni na filifyosa. Lilino unko u gwaMuhamadi yula āgánege nu mwēne! Umwēne yo nnyāmbála unkīndáne!

²³⁸ Une nguyoba u Yeso gwītu ūsyukile ukufuma ku bafwe, Umwene yo mūmi umwisyugu. Kangi Umwene ikubomba ifindu filafila umwisyugu Umwene ábombole akabalilo kala, uluko losa ulwa fimanyilo ni fiswigisyo. Kangi umwe bāndu bālwàlo mwitügesye ukusyungutila mukugela ukulíngànìa ikyo ukusōsyàpo, kangi mukupöndwa kilakila ikiyabo kyālwàlo ikyá i Bāngèli. Uko ko katikati kutalusya. Yeso Kristi, u Mwanundumiana gwa Kyala unsyuke, abagile ukuyoba mu ndimi isingi ukwisila mwa umwe, Umwene abagile ukusolola ukwisila mwa umwe, Umwēne abagile ukunāngisya imboniboni ukwisila ugwe, Umwēne abagile ikusanusya injobelo unsitakumanyigwa ukwisila mwa ugwe. Kangi fyosa ifyo ikyo kiyabo kya Mwēne.

²³⁹ Kangi ukwēga akayabo *aka* ka Mwēne nukuleka ikiyabo *kila* ukufuma ku Mwēne, kyābagile ukuya ngati kundumula une sinda mbubili nukwēga imisana gyāngu na malündi nukuyoba ugwe unyāgile une, akabalilo kākō ikiyabo *iki* ugwe utisakwāmbilila.

²⁴⁰ Ugwe pamo kufimbilisigwa ukwambilila une nubwisisye... Kangi iyo yo nongwa une ne ndumbilili gwa Nongwainunu-nyīsusye uyu ikwitika ukuti kilikyosa Kyala ayobile bo Bwanaloli. Ameni! Lwimiko! Une ngwipilika ngati mbunguluka-mwikemo lilino. Ena, nkulumba. Une ngwitika Ikyene!

7. Matai 24:29, ikuyoba isya “Ilisuba ukuya lyā ngīsi, u mwēsi gutisakupa ubwēlu bwâke, kangi indondwa sisakugwa ukufuma ku mwanya.” Ngimba iki kisakuboneka pankyení pamo ukufuma pa Kunyakiligwa, pamo itolo bo akāli Yeso ikwisa uku...ukulagila pa kīsu?

²⁴¹ Ku bwitikisanio bwāngu ubwakwīyīsya, lilino, une ngabagila...Une ngamanya, une ngwinogona umwēne ikuyobela isya Matai 24, pala. Lilino, Yeso ikuyoba isya ndondwa ni findu fikugwa, une ngwitika ikyo kyo itolo bo kakāli a Kabalilo ka Mpyuto ukwīngila pa kīsu.

²⁴² Lilino, une nāli ni linogono ili naloli apa ukuti bīngi ba umwe mukuyaga pakukānikána na une pa iki, fiki, une ngwinogonela na bamo ba kabalilo-kaiyolo bikupilika ikimanyisyo iki uswe twābūkilémo ukukindamo ikyēne. Muketile, une ndikwitika i Kipanga kisakubukaga ukukindamo mu Kabalilo ka Mpyuto. Une ngwitika i Kipanga kisa...Kēta, une...Injila yēne une ngumanyisya u Lwītikáno Ulupya ko ukwisila mu nsyūngūlu gwa Lwītikáno Ulukúlu, itolo bo yu Mbepo Mwikemo apa

pa lisiku lyu sabata na fyosa. Kilikyosa kyo nsyūngúlu kunyuma kula.

²⁴³ Lilino, keeta kunyuma mu Lwitikano Ulukulu. Akabalilo kaako umwe mukukeeta ifiswīgu siku, abeene baali mu Igupti. Ngimba abeene bakaali mma? Kangi Kyala atwele abandu Bake panja ku kisu ikifingigwe. Ngimba uko kutalusya? Kangi Israeli akālyāmbililēmo siku u lutamio na lumolwēne. Itolo bo indamio sila... bo ulwēne lukāli ukubūka, abēne bābūkile mu Gosheni. Ngimba ikyo ko kutalusya? Kangi ilisuba likābulikēmo ukusimilila, nasimo imbwēle syālisile, nafimo ifyūla fyāliko kula, nasimo ingōlo syāli kula, nagimo imibelo gyāli kula, nasimo i njasi syāli kula, nakumo ukugoga pa ng'ōmbe kwāli kula, kangi kilikyosa iki abene bāli nakyo kyākyūngigwe mu Goshen. Ngimba uko kutalusya? Ikyēne kyo kyākwēgelèla i Kipānga kikubūka itolo bo kakāli a Kabalilo ka Mpyūto. Yeso aatile, “Akabalilo kako ifindu ifi fikwanda ukwisa ukuboneka, fyusya untu gwīnu, ukutabuligwa kwinu kuli kifuki.” Muketile?

²⁴⁴ Une ngwitika ukuti u mwēsi ni lisuba ni ndōndwa... Polelo abēne bāyobile ikyo... Kindililaga nukubala Ilyene, alinkuti, “Kangi abanyambala bikubopa nu kwifisa bene mu... kangi balinkugwa pa fyābo... bālinkulōndalonda ukwīgōga bēne, kangi balinkutoligwa ukubōmba ikyēne, na kilikyōsa.” Une ngwītīka ikyo kikuboneka pa buyo itolo bo gukāli u Mpyūto.

²⁴⁵ Lilino, kētésya, u Mpyuto gukwīsa. Akabalilo kāko u Mpyuto gukutika, i Kipanga kikubūka mmwanya. Lilino, kumbukilaga, itolo ikipanga kyapaliposa kisita Mbepo Mwikemo kikubuka ukwisila mu Kabalilo ka Butolwe. Ikyēne kyo bēne a Basalīgwā aba bikupōnjola.

²⁴⁶ O, une mbagile ukugūsa ikindukimo nubukafu apa, itolo ku miniti. Ngimba umwe mubagile ukumba une amaminiti matatu ukongelelápō? Ngimba a—a bāndu abanyakilígwe bikubilikigwa fiki, abasyāle? Ngimba uko kutalusya? Umma ndaga... Une—une ngusanusya ikyēne kyo—ikyēne yo Nsingilígwa. Lilino, abasyāle bālekigwe.

²⁴⁷ Lilino, akabalilo kako unkikulu ikubuka ukutumula ikifwani kya siketi, ugwe kuyobapo pa kyene. Umwēne ikułāmbalika imyēnda ukubālūla (ngimba ikyo kitalusye?), ikipatu kya myēnda. Kangi umwēne ikwāla ikifwāni kyāke pāsi pa iki. Umwēne ikubōmba ifyakutēndekesyā kūko i kifwāni kibagile ukutumuligwa. Kutalusya?

²⁴⁸ O nkundwe, iki naloliloli kikukubōmbéla ugwe ubununu! Yo ywāni ikubōmba ukusūngula? Kyala yo ikubōmba ukusūngula! Ngimba ikyo kyākutalusya? Ikyēne kikaya une ukuyoba, ikyēne yo Umwēne ukuyoba. Kangi Umwēne ukubika ikyakusimba pamwanya pa yüyo Umwēne iganile. Ngimba ikyo kyo kyākutalusya?

²⁴⁹ Lilino, bālipo abafūnde kalongo bābūkile panja ukwakwāgána nu Nnyāmbála. Ngimba uko kutalusya?

²⁵⁰ Ngimba kyo fiki u “mfunde”? *Mfunde* kokuti “kipelelesye, mwikēmo.” Ngimba uko kutalusya? Ngimba ndindwana u mfunde yo fiki? Umwene yo ndindwana uyu akapalamasigwamo siku, umwene yo mfunde. Ngimba kyo fiki iki kalikōsa aka ko kapelelesye, ngati mafuta ga mafilu amafunde? Ikyēne kokuti ikyēne kibilisigwe mpaka ikyēne kili nkayilo ka bufūnde, ikyēne kyo kipēlelēsyé. Ngimba u golidi umfunde yo fiki? Ikyēne kyo akabalilo kāko gyōsa imīndu... ikyēne kibükilemo ukukinda mmoto na filifyōsa kangi ukubilisyá mōsa imīndu gyōsa. Ngimba uko kutalusya? Fyōsa ifisulu ni ngāmi, kangi filifyōsa ifingi, fibilisigwe ukusōsigwāmo, ikyēne kyo itolo mu bufūnde bwāke.

²⁵¹ Lilino, balipo kalongo bābukile ukwakwagana nu Nnyambala. Yeso āyobile lūlo. Uko kutalusya? Balinga bikwitikisania na ikyo, yoba “Ameni.” [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.] Kalongo balinkubuka ukwagana nu Mwene. Lilino, ketesya, bosa ba abene bali bikemo. Ena, ukuti baye *bikēmo* abēne bābagile ukuya “bakemesigwe,” ‘nongwa yakuti uku ko kwēne ukusukīgwa, lusoko lwikemo ulu Kyala ali nalo, bo bukemesigwe. Ngimba uko kutalusya?

²⁵² Lilino, kētésya. Bōsa kalongo ba abēne bāli bakemesigwe, lōli bahano bakāli na Mafuta mu nyālé syābo, kangi bahano bāli na Mafuta mu nyālé syābo. Ngimba uko kutalusya? Ngimba a *Mafuta* gikwīmilila fiki? Lilino, komma ubwīfyúsi, ubufūnde. Mafuta gikwīmilila u “Mbepo Mwikemo.”

²⁵³ Lilino, linga une nguyoba iki ku... nukufulasya panini, une ndikusanusya ikyene mu njila iyi une ngubōmbela. Lilino, umwe nhobokela une, kangi komma nukusyala ku kipanga. Une ndi itolo nkigemo apa ukugela ukubatula umwe. Muketile? Lilino, keta, unko une mbanangisye umwe.

²⁵⁴ Kikayapo ikipāngā kimo pa kīsu kyābagile ukwitūgàla mbupelelesye bulibōsa bwākōngelelapo ukukinda aba Nazarene ukwisila mu bumanyisi bwābo, Pilgrim Holiness na bala. Ngimba uko kutalusya? Abēne naloliloli bikwitika mu bwīfyúsi bwa bukemesigwe, komma... kope ku bakikulu babo ukufwala isāmbo, kangi kalikosa. Ubwīfyusi nu bukemesigwe, mu njila yiliyosa, abene bikwitika ikyene. I kibugutila kya Holiness, bōsa a bandagilo, ubo bo bumanyisi bwābo, abēne bikwītika ikyēne. Bikemo! Abakikulu bikufwala inywili indali kangi isiketi indali. Unnyāmbàla atikwītikisīgwa nukupeteka ingōngi sysa shati yāke mmwanya mma, bīngi ba abēne. Kilikyosa, kisita kópe nukupalamasya... ukukwēsa, ukunwa, kilikyosa... Nakimo ikyá ikyene, muketile. Bīkēmo! Ugwe ukabagila ukwitūgala ubwīfyūsipo bulibōsa.

²⁵⁵ Lōli i kipanga kilakila ikyá Nazarene, linga u nnyāmbála abagile ukuyoba mu ndimi nkipanga, umwēne isakutūsulilígwá

pānja i kifigo. Kangi abene balinkuti abene bakābagile nukwitūgásya na yumoywéne. Lilino, ikyo kyo kyabwanaloli. Linga ugwe utikwitika ikyene, gela ikyene kamokene, syaganiaga. Syāgánia kamokène. Abēne bikugabenga ga minogono ga ikyène. Abēne balinkuti, “Ikyène yo mōhési!”

²⁵⁶ Bahano ba abene... Kalongo ba abene bāli bafunde. Bahano bāli bamahala aba bāli na Mafuta mu nyāle syābo, kangi abāngi bahano bāLi itolo bapelelesye kangi bīkèmo lōli abēne bākāli na Mafuta (abēne bakemesígwé, kisita Mbepo Mwikemo).

²⁵⁷ “Filipo fitatu ifi fikubíka ubukēti nkīsu: amīsi, i lilopa, u Mbepo.” Mwikemo Yohani 5:7... Gwakwanda Yohani 5:7, ndigi, alinkuti “Filipo fitatu ifi fikubíka ubukēti ku Mwanya: Tāta, Mwanundumiana, na Mbepo Mwikemo, ifi fitatu fyo Yumoywene. Lōli filipo fitatu ifi fikubíka ubukēti nkīsu: amīsi, ililopa, kangi Mbepo, ifyène fikaya yumo lōli ifyène fikwitikisania ukuya yumo.”

²⁵⁸ Lilino, ugwe ukabagila ukuya na Tāta kisita kuya nu Mwanundumiana. Ugwe ukabagila ukuya na Mbepo Mwikemo kisita kuya na Tāta, Mwanundumiana, na Mbepo Mwikemo. Ifyène fyo Yumo. Ugwe... Ifyène fyo fisitakupāgulania.

²⁵⁹ Lōli ugwe ubagile ukwitikisígwá kisita kuya nkemesígwé. Kangi ugwe ubagile ukukēmesigwa kisita kuya na Mbepo Mwikemo; yaga mwifýusi, itūgala u būmi ubupelelesye, kangi yaga nu bubumbuluso nukuyoba mu ndimi ni fyabupi ifikulumba ifya Kyala (kangi kilikyósa kya ifyène nkati Mula).

²⁶⁰ Apo po balipo abāko bahano abafūnde bamahala aba bāli na Mafuta mu nyāle syābo, Lwītiko lwa kunyakilígwá, ukwitika fyōsa i fimanyilo, ifiswīgo, isololi, na filifyōsa. Kangi aba abahano aba batumuligweko ukufuma ku basyāle balyēgìgwé ukusōsígwàpo.

²⁶¹ Kangi abāsyāle ba bēne bakāli bāli bafunde kangi batisakutāgìgwá mma, lōli bisakubükä ukukīndamo mu Kabalilo ka Mpyūto. Yeso alinkuti “Kwisakuyangako...”

²⁶² Kangi abēne balinkuti—abēne balinkuti, “Tupapo uswe gamo ga Mafuta gīnu, uswe tukulōnda u Mbepo Mwikemo lilino.”

²⁶³ Lilino, aligwesa amenye ukuti u Mbepo Mwikemo, Zakaria 4, kangi, o, Yākobo 5:14, bōsa bamenye ikyo—ukuti ikyène kikwimila u Mbepo Mwikemo. Lilino, abēne balinkuti... Iyo yo nongwa uswe tukupaka na mafuta, ukwimilila u Mbepo Mwikemo; lilino, “A Mafuta ga Mbepo,” i Bāngéli lyáyobile.

²⁶⁴ Lilino, aba bāli na Mbepo Mwikemo; kangi aba bāli bakemesígwé. *Aba bāli bakēmesigwe ukōngelelāpo u Mbepo Mwīkēmo, ukwītika fyōsa ifyakuboneka na filifyōsa ifya Maka*

ga Kyala. Kilikyosa iki Kyala ãyobile isya Apa, abene bāli nakyo ikyene, ukwitika ikyene. Abēne bānyamuligwe.

²⁶⁵ Kangi *aba* balinkuti, “Tupapo uswe, kwa uswe, lilino.”

²⁶⁶ Alinkuti, “Uswe tuli nago itolo gakufwana ukwīngilamo nago,” kangi ukusōkápo abēne balinkubūka mu Bunyakiligo.

²⁶⁷ Kangi abene balinkuti, “Buka ulaga ukufuma ku bala bābo bikulisia kwa umwe,” abene balinkuyoba. Kangi abene balinkubuka ukugela ukwiputa ukukindilila akabalilo kala, ukwambilila Mbepo Mwikemo, lōli akabalilo ka Bāpānja kāmalike kangi ukufwīmigwa kwāfyūkile. Kangi Umwene alinkuti, “Abene balinkutāgigwa mu ngisi panja kūko kukuyangako ukukuuta nukulila nukusya amino.” Lōli mu busyūke bwakibili abēne bisakuyaga ng’osi iyi yipāguligwe ukufuma ku mbene, lōli nasiku u Nsingiligwa, nasiku a Basaligwa. Abo bo basyāle ba Mbeyu ya nkikūlu.

²⁶⁸ Ngimba abasyāle bo fiki? Akayabo aka katumulígwe, kasyēle. Uluko lulalula ulwa findu. Ngimba uko kutalusya? Ugwe būka katumule i diresi lyāko ukufuma ku kitēnge, kangi ugwe kubālūla panja ikiyabo ikinywāmu ikya kitēnge nukutumula ikyēne mōsa. Iyēne yo mbombo yāko kūko ugwe kwāla i kifwānifwani. Iyēne yo mbombo ya Kyala kūko Umwēne ikulambalika ikifwānifwani. Umwene ikutumula umwēne palala panja. Ngimba uko kutalusya? Kangi lilino iki, ikisyāle kya kitēnge iki kisyēle apa, kyo itolo kinunu bo ki kitēnge iki kili mu diresi. Ngimba uko kutalusya? Loli ulwene lo lusalo lwa Kyala. Kyala ikusala i Kipanga Kyake, Kyala ikumanyīla-ngāni i Kipanga Kyāke; Kyala afwīkilengani ikyo, ikusungulilangani i Kipanga Kyake, kangi Umwēne ikwega i Kipanga kila panja! Kangi abasyāle bikulekigwa ukubūka ukukīndamo mu Kabalilo ka Mpyūto.

²⁶⁹ Kangi apo po pāpo abasukulu ba i Bāngèli bīngi umwīsyūgu bikwīfuluganikania, bikwinogona ukuti u Nsingiligwa ali kwisilya kula mu Mpyuto. Umwinitu yumo alinkuyoba kwa une, alinkuti, “Une ngabagila ukukubula ugwe, Nkundwe Branham.” Alinkuti, “Une numbwene Nsingiligwa mmwanya ku Mwanya. Kangi i nyifwīla yikupūtila amīsi ukufuma mu ndomo gwāke ukutēndéka ubwite nu Nsingiligwa. Kangi amaelifu mia-yumo-na-malongo-mana-na-bana, uyu yo Nsingiligwa, imile pa Kyamba Sinai.”

²⁷⁰ Une ndinkuti, “O, umma. Umma. Umma. Umma. Umma. Ugwe uli nakyo ikyene kyosa kifuluganisigwe. U Nsingiligwa áli ku Mwanya.” Kangi a *basyāle* ba Luyūngu lwa nkikūlu, komma umwēne...komma ulufwānifwani, abasyāle bāli kula, kangi ubufwīmigwe (i Kitangalala kya Roma) akabalilo kāko i kiKatolika kisākubüngania kangi abēne bisakubüngania amaka gābo palikimo ni kipānga i Kikulumba.

²⁷¹ Fiki, abene balinakyo ikyene palapala . . . Ikyene kyāli pa televizioni ikilo kimo. I kipānga kya Methodisti kikugela ukubūngania Methodisti na Baptisti kangi fyōsa ifisule ifipānga fya Kristi fikugela ukwibūngānia ni kiKatolika nukwīma pankyēne pa kigemo kimokyēne ikitenenefu. Ngimba fyo fiki u bishopu āyobile akabalilo kāko umwēne ābīkigwe pa bulongi ikilo kimo, ukukilania kula ukuya Nkomyunisti? Une nalimile, nguketa ku kyene pa televizioni nimwene. Ifipambo fyosa ifya ifyene! Kangi bo akabalilo kala kakwīsa, pisakuyapo ubufwīmigwe bukufyūka. Polelo u Mbepo Mwikemo isakugwa, kangi aba Methodisti, na Baptisti, kangi bosa, bisakuyobaga mu ndimi, ukuntufya Kyala, kangi ukubumbulusya ababine nu kusolola, kangi ifika ni fiswigo fisakukwisaga. A Basaligwa bisakufyūkaga mmwanya, kangi abasyāle bisakulekigwaga apa ukubūka ukukīndamo mu Kabalilo ka Butolwe. Kangi ku bumalikisyō bwa kabalilo, akabalilo kāko abēne bikukēta iki kyāboniké, abēne bisakufimbilisígwa ukubūka mbufwile.

²⁷² Polelo kéta. Ugwe kuyoba, “Ena, lilino, Nkundwe Branham, ngimba ugwe kusanusya ukumbula une ukuti kukuyaga . . . ukuti—ukuti abāndu aba bikuyaga kula ku Bulongi bwa Kikota Kyelu?” Abēne bisa . . . U Nsīngilīgwa atisakulōngīgwamo siku. Umma, nkulumba. Umwene ali mwa Kristi. Ngimba ugwe kufika bulebule mwa Kristi? “Na Mbepo yumoywene ntiga uswe twesa tōsīgwe mu Mbili gumogwene.” Ngimba uko kutalusya?

²⁷³ Lilino, keta, keta kuno. Ili Bāngèli lyaayobile, “Ubulungi bwabīkigwe, kangi a Mabuku galinkwiguligwa.” Ngimba uko kutalusya? Mabuku ga batulwanongwa. “Kangi ili Büku ilingi lyāliguligwe,” ili lyo Büku lya Būmi, kangi unnyāmbálá aligwesa ālongīgwe bo ulu. Ngimba uko kutalusya? Kangi yo ywāni ābōmbaga ubulōngi? Yeso na Bīkēmo. Umwene alinkuti, “Umwene ālisíle ukubōmbela, Uyu yo Gwaiyolo gwa Masiku, yūyo inywili Syake siliti bo masapa.” Kangi alinkuti, “Maelifu kalongo ukwāndàna na maelifu kalongo balinkwīsa nu Mwēne, kangi balinkubombela ku Mwēne mu Bulōngi.” Apa Yeso ikugomokela bo Mwalafyale nu Mwēhe, u Bwégi bündile, kangi Umwēne mwēgi. Apa alipo Mwalafyale nu Mwēhe imile apa. Kangi pala kikwima ikibugutila kila ikikemesigwe, Kyala alinkuti, “Ima ku lubafu Lwangu papapa apa.” Ilyo lyo Büku lyāliguligwe, bāli batulwanongwa, “Yaga ukukilania ku kīmama Kyangu.” Apa balipo bala bābo bāli ni ngamu syābo sisimbīgwe mwa Büku gwa Būmi gwa Kang’osi.

²⁷⁴ Ugwe kuyoba, “Nkundwe Branham, ingamu yangu yisimbīgwe pala, une ngubukaga!” Gulila panandi! Yudas Isikarioti ākēmesigwe. Whuu! Nkundwe, sumuka lilino, gwītite, ukuti ugwe ubagile ukupilikisyā Iki, ugwe uketile.

²⁷⁵ Yudas Iskarioti, imbepo yake yo nndwanenakristi umwisyugu. Umwe mumenyē ikyo. Yeso aali Mwanundumiana gwa Kyala, aafumile kwa Kyala kangi aagomokiile kwa

Kyala; Yudasi āli mwanundumiana gwa bupyuto, āsokile ukufuma ku gehena kangi ukugomokela ku gehena. Yeso ālyēgile unтуwanongwa umpīndūke nu Mwēne; Yudasi ālyēgile unsitakupīndūka nu mwēne, “*Linga ugwe uli! Linga! Linga!* Linga ugwe gwe mbumbulusyi gwa Fyakyala, bomba *iki*, Linga ugwe kuyaga *iki*, bomba *iki*.” (Muketile, i lingw’ale lya lilālūsyo líla ukukilania i Lisyu lya Kyala.) “Amasiku ga fiswīgo gakīndile. Linga ikyēne kyo kili, nnāngisya une *iki*. Linga! Linga! Linga!” Muketile?

“Ikyene kyo kyosa kyabwanaloli,” Kyala ayobile.

²⁷⁶ Lilino kētēsy. Yudasi Iskarioti ālitikisigwe nu lwītiko, kangi ālītike pa Ntwa Yeso Kristi kangi ālyōsigwe. Ilibangeli liyobile, “Yeso—Yeso aalyōsisye abafundigwa, abafundigwa Bake.” Umma ndaga.

²⁷⁷ Mwikemo Yohani 17:17, bo Umwene akāli ukubatuma abēne panja, Umwene alinkuti, “Bakemesyaga abene, Tata, ukwisila mu Bwanaloli. Lisyu Lyako lyo Bwanaloli.” Kangi Umwēne āli Lisyu, bo bukāli nubuhōmbe ukutēndekīgwa. Mmasyu agāngi, “Bo nketylengānila, Tāta, ugwa Lilopa Lyāngu lyālyōnesisye, Une ngubakēmēsy aba.”

²⁷⁸ Umwēne ābapéle abēne amaka ukulwana ni mbepo inyali, kangi abēne bābükile panja kangi abēne bikusōsyia imisyētāno. Ngimba uko kutalusya? Kangi abēne balinkubumbulusya ababine. Ngimba uko kutalusya? Kangi abēne bikugomokela, bāsukīgwe, basangalufu, ukunyēla, nukuntufya Kyala. Ngimba uko kutalusya? Kangi alinkuti, “Gyópe ni misyētāno gikwīlāmbika kwa uswe.”

²⁷⁹ Kangi Yeso alinkuti, “Komma umwe ukusangaluka panongwa yakuti imisyētāno gikwīlāmbika kwa umwe, loli sangalukaga panongwa yakuti ingamu syīnu sisīmbigwe mwa Buku gwa Kumwanya.” Ngimba isyo syabwanaloli? Kangi Yudas Iskarioti āli na bēne, yumo mwa bēne, abakōleligwe-panja, abakēmesigwe, kangi ingamu yake yisīmbigwe mwa Buku gwa Kang’osi gwa Bumi. Bala Matai 10 nukukéta linga ikyo kyo kikaya kitalusye. Umwēne ākōlile aligwesa gwa bēne, kangi Yudasi na aligwēsa gwa bēne, palapala pāsi pala. Umwēne alinkubatuma abēne pānja, alinkubapa abēne amaka ukulwana ni mbepo inyali.

²⁸⁰ Lilino kētēsy! Fwāla u mwēnda unkaga-fisilisi. Loli akabalilo kāko Yudasi ikwisa itolo pala ukwisila nkipanga kila pala, ukuya mpayafyuma gwa kipanga, ikubomba nu ntīmi, i... Yeso. Lōli akabalilo kāko ikyēne kyālisile akabalilo ku Pentekosti, umwēne alinkunāngisyā ilangi syāke. Umwēne ānāngisyē iki umwēne āli. Kangi nu—nu bukifu bwākufwāna ukusyūngutila mwēne, umwēne alinkwibongotola mwene nukwitūlikā mwene pa mpiki gwa nkuyu, ukufwanikisyā ubusololi. Kangi imbepo ya Yudasi yila yisakwisa itolo

mmwanya nukwiitika u Ntwa Yeso Kristi. Bo mūmo Yeso āyobile, “U mōhēsi ikwītika kangi ikutetema.” Umwēne isakwīsa palapala pamwanya nu kumanyisa ubukēmesigwe, itolo bo bupelelesye u būmi ubwīkēmo bo mūmo ubwēne bubagile ukuya; loli akabalilo kako ikyene kikwisa ku losyo lwa Mbepo Mwikemo kangi ifikungilwa fya Mbepo, umwene isakukana Ikyene! Umwēne isakunāngisya ilāngi syāke akabalilo kalikōsa. Apo po yilipo imbepo yila yikwe- . . .

²⁸¹ Kangi Yeso alinkuti, “Yaga māso!” Matai 24, kangi. “Imbepo sibili sisakuyaga kifuki fiyo palikimo mpaka ukwene kwābagile ukusyoba a Basaligwa balabala . . .” Ngimba ikyo kitalusye? Kūko ikifwanifwani kila kilāmbalele . . . Nkundwe, kinunupo itika mu kabombelo-kaiyolo, balumbili ba Mbepo Mwīkēmo ukusyungutila apa nukuya ntalusye na Kyala. Uko ko kitalusya. Komma ukuya nu luko lwa bunyakyala loli ukukana a Maka aga galimo. Amen! Aligwesa ukwipilika kanunu? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.]

Akabalilo kako uswe twesa tukufika ku
Mwanya,
Lyo lisiku liki ilya kusangaluka ili lisakuyaga!
Akabalilo kako uswe twesa tukumbona Yeso,
Uswe twisakwīmba nukulāta ubupōnjóli.

Akabalilo kako uswe twesa tukufika ku
Mwanya,
Lyo lisiku liki ilya kusangaluka ili lisakuyaga!
Akabalilo kako uswe twesa tukumbona Yeso,
Uswe twisakwīmba nukulāta ubupōnjóli.

²⁸² Aleluya! Unko uswe twime itolo pa kabalilo. Balinga bangánile Umwene ni ndumbula yako yosa? Fyusya ikiboko kyako, yoba, “Ntufye Untwa.” [Ikilundilo kikwandisya ukufuma kwa Nkundwe Branham—Nsimbi.] “Ntwa, une ngwitika i Nongwainunu yōsa. Ndula une ukuya gwambombo Gwāko.” Aleluya! Aleluya! Ngimba umwe munganile Umwene? [“Ameni.”] Mwi Bangeli abene . . .

²⁸³ Unkikulu alinkuyoba kwa une limo . . . u ndumiana, umwene abagile ukuti ikupilikisyia ikilo iki, umwene itolo ikwītugala ukukilania ulukindi. Umwēne ikwīsapo pala. Kangi Kalumbu Lula uyu ālīsibile ukwīsa kuno ku kipānga, umwēne ālātāga kunyuma kula. Une nälumbilaga, Nkundwe Neville. Kangi u ndumiana yula alinkuyoba kwa une . . . Lilino, umwene āli mmanyisi gwa sukulu ya Ndungu pási apa ku kipanga kya First Baptisti. Umwēne alinkuti, “Billy, une nikyēлага ubulūmbilili bwāko mpaka unkikulu yula ālyāndile ukukūta nu kuywēga, ‘Ndaga Ugwe, Yeso! Ntufye u Ntwa!’ Kangi kamokene kalikōsa nkabalilo” alinkuti “u nnyambala yumo āyobile,” (Nkundwe Seward) “alinkukōlēla, ‘Ntufye u Ntwa! Ameni!’” Kangi une nälūmbililāga pa *Ukutāga Ubwābuke Bwakupāpīgwa*

Bwāko, Usau āgulisisye u *Bwābuке bwākupāpìgwa*. *Kangi une nākindililaga*, *kangi abene itolo baywēgága*, *ukubuka nkyeni*. *Kangi alinkuti*, “*Oooo*,” *alinkuti*, “*ikyo—ikyo itolo kikupela ifitalalifu ukubūka ukukilania i nyuma yāngu*.” *Alinkuti*, “*Une ngābagile ukwima ikyo!*”

²⁸⁴ Une ndinkuti, “*Nkundwe, linga ugwe gwābagile ukuyamo siku ku Mwanya ugwe angali kutalalila ku bufwe*.” Une ndinkuti, “*Kula naloliloli kuliko ukuywega Kumwanya, pamusi na pakilo*.” *Kangi uko ko kutalusya, nkundwe*. O, ena, nkulumba!

O, une ngulōnda ukumbona Umwēne, kēta pa kisyo Kyāke,

Kula ukwīmba bwila isya ipyāna Lyāke ulyakupoka;

Pa ngīndi sya Lwīmíko ndeke une mfusye ilisyu lyāngu;

Ifyakupāsyā fyōsa fikīndile, ndikukāya kubumalikisyo, bwila ukusānguluka.

O, une ngulōnda ukumbona Umwēne, kēta pa kisyo Kyāke,

Kula ukwīmba bwila isya ipyāna Lyāke ulyakupoka;

Pa ngīndi sya Lwīmíko unko une mfusye ilisyu lyāngu;

Ifyakupāsyā fyōsa fikīndile, ndikukāya kubumalikisyo, bwila ukusānguluka.

²⁸⁵ Ameni! Umma ndaga, Nkundwe Neville. Kyala akusaye ugwe. Isaga kunokuno pamwanya apo *kangi ulwene lo lwāko, muketile*.

MALĀLŪSYO NA MĀMŪLO PA BWĀNDĪLO KYA53-0729
(Questions and Answers on Genesis)

KAYĪLO, LUBATIKO NI KIMANYISYO KYA KIPĀNGA IMBĀTIKĀNO

Ubulumbilili ubu butwalgwe nu Nkundwe William Marrion Branham, ubu pakwanda bwatwalgwe nki Ngereza pa Kitatu namayolo, Julai 29, 1953, ku Branham Tabernacle mu Jeffersonville, Indiana, U.S.A., bwiegigwe pa busimbe bwa tepi ya magneto kangi busimbwigwe kisitakutumula mu ki Ngereza. Ukusimba ukwa mu Kyangonde ubu bwasanusigwe nu kuyabanisigwa na ba Voice of God Recordings.

KYANGONDE

©2023 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Ukusasania isya kwegwelelakwegelela

Ukusoka isya kwegelelakwegelela. Ubwabuke bosa bukanisigwe. Ilibuku ili libagile ukubindikisigwa mfikalatasi pa kompyuta ya kunyumba ukuti ufibombelege imbombo yuyugwe pamo ukubayabilako abangi, kisita kuhombigwa, fiyege fyombo fyakubombela imbombo pakusasania Inongwa inunu isya Yeso Kristi. Ilibuku ili likabagila ukuulisigwa, pamo ukubindigwa ukuti gayege mingimingi, pamo ukusanusigwa pa webusaiti, pamo ukubikigwa mmakina agakusungasunga, pamo ukusanusigwa mu ndimi isingi, pamo ukulibombela imbombo iyakusyagilamo ihela kisita kwitikisigwa mwakalata unsimbige ugwa Voice Of God Recordings®.

Linga kulonda upilike inyingi pamo ifyombo ifingi ifi filipo ulisimbilaga ku:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org